Гос. книжная палата УзССР

ЭРТАГА — СССР КОНСТИТУЦИЯСИ КУНИ

Конституциямизнинг бутун моҳияти, ҳар бир ҳарфи халқ оммасининг тарихий ижодкорлигини ҳар томонлама қувватлашга ва оғишмай ривожлантиришга қаратилган.

Л. И. БРЕЖНЕВ.

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 225 (4920).
6 ОКТЯБРЬ 1982 й.
ЧОРШАНБА

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлади
Баҳоси 3 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ТОНГГИ ГАЗЕТАЛАРДА

5 октябрь куни Кремлда КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев бошчилигидаги СССР партия-давлат делегацияси билан ВКП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, ВСР Давлат Кенгашининг Раиси Чионг Тинь бошчилигидаги ВСР партия-давлат делегацияси ўртасида музокаралар бўлиб ўтди.

Музокаралар қардошлик, бирлик ва муҳокама этилган барча масалалар юзасидан фикрлар тўла мос келган вазиятда ўтди.

Биз ҳаммамиз — пахтакормиз

Пахтазордан дараклар № 10

МАВСУМ БОШИДАН БУЁН РЕСПУБЛИКАДА 3 МИЛЛИОН 404 МИНГ 571 ТОННА ПАХТА ТАЙЁРЛАНДИ. МАШИНАЛАР ЁРДАМИДА 1 МИЛЛИОН 533 МИНГ 953 ТОННА ҲОСИЛ ЙИҒИШТИРИБ ОЛИНДИ. ҚАБУЛ ПУНКТЛАРИГА 226 МИНГ 214 ТОННА ИНГИЧКА ТОЛАЛИ ПАХТА ТОПШИРИЛДИ.

ЎТГАН ЯКШАНБА ВА ДУШАНБА КУНИ БЎЛИБ ЎТГАН ЁҒИНГАРЧИЛИК ПАХТА ТАЙЁРЛАШ СУРЪАТИНИ БИРОЗ СУСАЙТИРИБ ЮБОРДИ. 4 ОКТЯБРДА 61905 ТОННА «ОҚ ОЛТИН» ТЕРИБ ОЛИНДИ.

ОБ-ҲАВО ҚИЙИНЧИЛИКЛАРИНИ ЕНГИБ, КУНЛИК ПАХТА ТАЙЁРЛАШ ВА ТОПШИРИШ СУРЪАТИНИ КЎТАРАЙЛИК! ҲАММА ПАХТА ТЕРИШ АГРЕГАТЛАРИДАН УНУМЛИ ФОЙДАЛАНИШГА ЭРИШАЙЛИК. ЧЕВАР ТЕРИМЧИЛАР ЎРТАСИДА СОЦИАЛИСТИК МУСОБАҚАНИ КЕНГ АВЖ ОЛДИРАЙЛИК!

«ОҚ ОЛТИН» — ВАТАНГА

Республика областларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида 5 октябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

(планга нисбатан процент ҳисобида)

Биринчи устун — областлар; иккинчи устун — бир кунда тайёрланган пахта; учинчи устун — мавсум бошидан буён.

Тошкент	0,45	85,43
Хоразм	1,32	70,66
Бухоро	1,63	68,98
ҚҚАССР	1,47	64,18
Сурхондарё	1,62	59,79
Навоий	1,69	58,47
Сирдарё	0,88	58, 22
Наманган	1,09	52,53
Жиззах	0,66	50,89
Андижон	0,78	50,86
Қашқадарё	0,90	48,62
Фарғона	0,65	47,45
Самарқанд	1,05	57,80
Республика бўйича:	1,02	57,80

ҲАЁТИМИЗНИНГ ЁРҚИН БЕЛГИЛАРИ

Тошкент қиёфаси кейинги йилларда таниб бўлмас даражада ўзгариб кетди. Совет кишисининг фаровонлиги ҳақида қилинаётган ғамхўрлик натижасида турар жойлар маиший объектлар, болалар муассасалари билан комплекс суратда қад кўтаряпти. Масалан, Ўзбекистон ССР 50 йиллиги номидаги проспектни олиб кўрайлик (юқоридаги сурат). Қурилиш интернационал ҳамкорликда олиб борилаяпти. Москваликлар тошкентликларга катта ёрдам кўрсатмоқдалар. (Пастдаги суратда — «Главмосстрой» бунёд этаётган объект).

Халқ депутатлари, Тошкент шаҳар Совети депутати, «Учқун» тўқимачилик-галантерея бирлашмасининг ходими Гулчеҳра Шокаримова зарбдор меҳнат намуналарини кўрсатмоқда (пастдаги сурат).

— Давлатимиз ғамхўрлигидан беҳад миннатдормиз, — демоқда Тошкентнинг кекса онахонларидан бири Райҳон Зарифуллаева (ўнгдаги сурат). Онахоннинг 110 ўғил ва қизи, невара ва чевaралари бор.

МЕҲНАТ ВА ОРОМ ЭГИЗАК

Тошкент темирйўлчилари маданият саройи байрам либосида безатилган. Саройнинг фойесида ташкил этилган стендлар ва фотокўргазмалар СССР Конституцияси кунини ва СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллиги шарафига ўтказилаётган социалистик мусобақанинг ғолиблари ҳақида ҳикоя қилади.

БУГУН бу ерда ўтказилган **«Барча меҳнаткаш оила бўйлаб ўтадиган бахт қонуни» деб аталган байрамга Тошкент алоқа сигнализацияси дистанцияси, Тошкент товар станцияси, Тошкент пассажир** станцияси, йўл дистанцияси, метрополитен ва бошқа хизматларнинг меҳнатчилари меҳмон бўлиб келдилар.

Шон-шуҳрат шоҳсупасига ишлаб чиқариш илғорлари, ёшлар мураббийлари, коммунистик меҳнат зарбдори бригадалари, меҳнат сулоласи вакиллари кўтарилдилар.

Саройнинг бадиий ҳаваскорлик коллективлари ўзлари тайёрлаган катта концерт программаси билан байрам қатнашчиларини мамнун этишди. СССР Конституцияси тарихи, Тошкент тарихи, ўн беш қардош республикага бағишланган конкурслар ғоятда қизиқарли бўлди. Саройнинг катта залида кинофильмлар кўрсатилмоқда.

САБЗАВОТ — ҲАМШАҲАРЛАРИМИЗ ДАСТУРХОНИГА

Тошкент районлари бўйича мева ва сабзавот тайёрлаш ва жамғариш плани бажарилишининг бориши тўғрисида шу йилнинг 5 октябригача бўлган маълумот:

Биринчи устун — мавсум бошидан буён тайёрланган, иккинчи устун — сақлаш учун жамғарилган.

Ленин	90,2	61,7
Фрунзе	73,7	63,0
Сергели	60,5	48,4
Куйбишев	97,7	41,0
Октябрь	71,3	71,0
Собир Раҳимов	92,3	50,7
Киров	64,9	31,6
Чилонзор	79,7	53,6
Ҳамза	57,4	44,2
Акмал Икромов	69,1	62,4
Шаҳар бўйича	74,8	49,7

ШАРҲ: Аҳолини сабзавот маҳсулотлари билан таъминлаш бу фақатгина қишлоқ меҳнаткашларининг ютуғигагина боғлиқ бўлиб қолмай, балки уларнинг қанча ва қандай сифатда маҳсулот етиштирганлигига ва шунингдек бу маҳсулотларни сақлаш ва ўз вақтида транспорт билан таъминлаш ва жамғаришга ҳам боғлиқдир.

Шунинг учун ҳам қуёшли пойтахтимизнинг ҳар бир районида истеъмолчиларни етиштирилган сабзавот ҳосили билан ўз вақтида таъминлаш ишига катта эътибор бермоқ керак.

Киров ва Куйбишев районларида эса маҳсулотни жамғариш ва сақлаш ҳамон сусткорлик билан олиб борилмоқда. Бу ерда мавжуд бўлган резервлардан тўла фойдаланилмаяпти. Уларнинг диққат-эътиборларини савдо-сотиқ билан алоқадор бўлган барча ишларни ўз вақтида жонлантириб юборишга қаратмоқ керак. Ана шундагина қишки вақтда ҳам тошкентликларнинг сабзавот дастурхони баракали бўлади.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми адабиёт соҳасидаги хизматлари учун ёзувчи ўртоқ Олимбек Қўчқорбековни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

● ШАРҲЧИ САТРЛАРИ

АКТИВ ДИПЛОМАТИК ФАОЛИЯТ

Сентябрь ойи совет дипломатияси учун салмоқли ва баракали, актив дипломатик фаолият ойи бўлди. Ўртоқ Л. И. Брежневнинг шу йил 26 сентябрда Бокудаги тантанада сўзлаган ёрқин нутқи бутун дунёда тинчликни мустаҳкамлашнинг навбатдаги муҳим ҳужжати сифатида кутиб олинди ва жаҳон прогрессив жамоатчилигининг диққат марказида турибди.

Биргина сентябрь ойида БМТ Бош секретари Х. Перес де Куэльяр, Демократик Яман раҳбари Али Носир Муҳаммад, Ҳиндистон Бош министри Индира Ганди, Лаос Халқ—революцион партияси Бош секретари, ЛХДР Министрлар Советининг Раиси К. Фомвихан Совет Иттифоқига келиб кетдилар.

Уларнинг ўртоқ Л. И. Брежнев ва бошқа совет раҳбарлари билан бўлган учрашувлари чоғида Совет Иттифоқининг инсоният учун энг зарур нарса — тинчликни сақлаб қолиш ва мустаҳкамлашдаги буюк ва ҳал қилувчи роли, ленинча тинчликсевар совет ташқи сиёсатининг кўп қиррали фаолияти ва унинг халқаро хавфсизликнинг янада чуқурроқ илдиз отишига, ядро уруши олдини олишдек муқаддас ишга қўшаётган салмоқли ҳиссаси мамнунлик ҳамда миннатдорчилик билан кўрсатиб ўтилди.

Шу кунларда Нью-Йоркда 21 сентябрда очилган БМТ Бош Ассамблеясининг XXXVII сессияси ўз ишини давом эттирмоқда. БМТ Бош Ассамблеясининг бу сессияси инсоният ва тинчлик тақдири билан боғлиқ бўлган қатор масалаларни кўриб чиқади. Совет Иттифоқи ҳар қачон бўлганидек, бу гал ҳам ушбу мўътабар анжуманнинг иши муваффақиятли ўтиши учун, кун тартибидаги масалаларнинг ижобий ҳал қилиниши учун холисона кўмаклашаверади. Ана шу мақсадда совет делегацияси сессия муҳокамасига ялпи ва ядровий қуролсизланиш проблемаси билан боғлиқ бўлган бир неча муҳим таклифларни киритди.

Совет Иттифоқининг бу олижаноб мақсади совет делегациясининг раҳбари, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Ташқи ишлар министри А. А. Громиконинг БМТ Бош Ассамблеясининг ялпи мажлисида сўзлаган нутқида ҳам яна бир бор қайд қилиб ўтилди.

Шу йил 30 сентябрда Женевада Европада стратегик ядро қуролини қисқартиришга бағишланган Совет Америка музокаралари яна ўз ишини давом эттира бошлади. Совет томони ушбу учрашувга яхши истак, ҳар икки томоннинг туб манфаатларига мос тушувчи таклифлар ва амалий иш билан келди.

Ядровий тўқнашув хавфини камайтиришга хизмат қилиши мумкин бўлган Женевадаги Совет—Америка музокараларига келганда шуни айтиш керакки, гап энди АҚШ томонида.

Тинмай равнақ топиб бораётган Совет— Ҳиндистон ҳамкорлиги буюк Осиё қитъасида тинчлик ва халқлар хавфсизлигининг муҳим омили бўлиб турибди. Бу ҳамкорлик, Совет— Ҳиндистон Қўшма Декларациясида таъкидлаб ўтилганидек, икала мамлакатнинг қимматли бойлигидир. Бу — турли социал-иқтисодий системалардаги давлатларнинг тинч-тотув яшашини кўрсатувчи ёрқин намунадир. СССР — Ҳиндистон кўп қиррали ҳамкорлигига Совет Ўзбекистони ҳам ўзининг муносиб улушини қўшмоқда. Тошкент ва Қўқон, Андижон ва Самарқанд, Чирчиқ ва бошқа шаҳарлардаги илғор саноат корхоналарида ишлаб чиқарилаётган кўпгина маҳсулотлар Ҳинд элига жўнатилмоқда.

Келажак авлод учун тинчликни сақлаб қолиш, халқлар хавфсизлиги ва осойишталигини таъминлаш, инсониятни ядро уруши фожиаларидан қутқазиш замонамизнинг энг адолатли талабидир. Курраи заминдаги барча давлатлар, ҳукуматлар сиёсий тузумларидан қатъий назар, инсоният ва даврнинг ана шу талабини адо этиш томон ўзларининг олижаноб қадамларини қўймоқлари лозим ва шарт.

Совет Иттифоқи, қардош социалистик мамлакатлар ана шу инсонпарвар ва тинчликсевар йўлни танлаб олганлар. «Кескинликни юмшатишни ардоқлаш, ривожлантириш ва чуқурлаштириш керак, — деб айтди шу муносабат билан ўртоқ Л. И. Брежнев Бокудаги тантанада сўзлаган нутқида.— Бу эса инсон ақл-заковатининг хатарли телбанома агрессивлик устидан ғалабаси бўлади. Биз мана шундай ғалабага ишонамиз, чунки инсоннинг ақл-заковатига ва барингки, халқларнинг ўзини ўзи сақлаб қолишдан иборат табиий туйғусига ишонамиз. Мамлакатимизнинг ташқи сиёсати, КПССнинг халқаро фаолияти мана шу олижаноб мақсадларга бўйсундирилган».

Ана шу боисдан ҳам планетамизнинг ҳамма ерларидаги барча соф виждонли кишилар ўртоқ Л. И. Брежневнинг Бокудаги нутқини ҳам, КПСС ва Совет давлатининг халқаро фаолиятини ҳам бир овоздан маъқулламоқдалар ва буларни тинчлик тўғрисида қилинаётган буюк ғамхўрлик деб билмоқдалар.

Талъат СОЛИЕВ.

ПОЙТАХТ ОБЛАСТИ: Пахтазордан мактублар

3. МАШЪАЛ ХЎЖАЛИКДА

● Яхшидан ном қолади ● Ҳашарчиларсиз — ўн йил ● Йиллик план — 9-10 иш кунида ● Машъал хўжалик илғорлари

«Октябрь 40 йиллиги» колхозига бораётганимизда йўлда ёши саксонларга борган нуроний мўйсафид бизга ҳамроҳ бўлди. Отахондан «Бўка» сўзининг маъносини сўрадик. Суҳбатдошимиз анча билимдон чиқиб қолди. У, «Бўка» сўзи — бўкмоқ сўзидан олинган, бўкаликлар қадимдан меҳмондўст бўлишган, меҳмонни бўкиб қолгунича таом билан сийлашган», деди.

Мўйсафид оппоқ соқолини силаганча ғизиллаб бораётган «Нива»нинг ёнидан йўлнинг икки тарафидаги пахтазорларга, олисда турна қатор тизилган, шифер томли оқ уйларга тикилиб бораркан давом этди: «Ҳаёт бамисоли бир иморат экан. Унга кирганларнинг бири шу иморатнинг бир четини ўпириб, битта ғиштини олиб кетаркан, бошқа бири эса битта ғишт қўйиб, уни безаб кетаркан. Сизлар бораётган колхознинг собиқ раиси Юнус Тўлаганов ҳам ана шундай ҳаётга битта ғишт қўйиб кетганлардан эди. Ёш кетди, лекин кўп яхши ишлар қилди...» — деди.

Юнус ака 49 йил умр кўрди. «Октябрь 40 йиллиги» колхозига ўн етти йил раислик қилди. Унинг бутун ҳаёти ва фаолияти партия ва халқ ишига фидокорликнинг намунасидир. У меҳнат фаолиятини шу колхоздаги Фурқат номли мактабда ўқитувчиликдан бошлаганди, кейин мактаб директори бўлди. 1963 йили эса колхозчилар унга юксак ишонч билдириб, раисликка сайлашди. Юнус ака бошчилик қилган йилларда колхоз районда эмас, областда, республикада машъал хўжаликлардан бирига айланди. Пахта ҳосилдорлиги 13 центнердан 49 центнерга етди.

Колхозда ҳосилдорлик ортиб, даромад кўпайган сари қишлоқ киёфасини яхшилаш бўйича катта-катта ишлар қилинди. Дастлаб хонадонларни электрлаштириш тугалланди. Кейин кўчалар асфальтланди. Одамлар ариқ ўрнига водопроводдан сув ича бошлашди. Қишлоқ марказида 400 кишилик клуб, «Бахт уйи», маиший хизмат уйи, правление янги биноси, янги боғча, мактаб бинолари қад кўтарди. Даромадлари кўпайгач, колхозчилар ҳам чиройли уйларда истиқомат қилишди.

Шундай қилиб, урушдан кейинги тупроқ томли, қамишли эски, пастқам уйлар ўрнида, секин-аста пойдевори кўкракдан келадиган, шинам, ёруғ уйлар пайдо бўлди.

Колхоз қишлоғида ўн бешга яқин миллат вакили истиқомат қилади. Улар тотув, тўқ ва фаровон турмуш кечиришяпти. Оддий пахтакорнинг ўртача маоши 200 сўмни, чорвадорники 198 сўмни, механизаторники 480 сўмни ташкил этмоқда.

— Қишлоғимиздаги ҳозирги турмуш шароитининг шаҳардагидан ҳеч бир қолишадиган жойи йўқ, — деди колхоз раиси Маҳкам Пўлатов. — Бунга қишлоғимизни айланган ҳар бир одам тўла ишонч ҳосил қилиши мумкин.

— Қишлоғингизнинг шаҳардан ортиқ томонлари ҳам бор, — деб илова қилдик биз. — Кенг, сокин, ҳавоси тоза.

— Бу тўғри. Аммо олимларимиз ғўза баргини тўкишнинг биологик воситаларини тезроқ топишса, яхши бўларди. Дарвоқе, раис ҳақ гапни айтди. Республика пахтачилигини юксалтириш тарихида ҳар бир даврнинг ўз муаммолари бўлган.

Улуғ Ватан уруши даврини, ундан кейинги оғир йилларни эслайлик. Уруш туфайли издан чиққан мамлакат халқ хўжалигини тиклаш учун пахта сув ва ҳаводек зарур эди. Унинг ҳар бир чаноғини ерда қолдирмай, йиғиб-териб олишга ҳаракат қилинарди. Аммо ўша пайтдаги пахталар анча кечпишар эди. Ҳаммаёқни оппоқ қор босганда ҳам даладаги ҳосил тўла йиғиб-териб олинмаган бўларди. Ғўза тупларидаги қорни мола судратиб тўкиб, пахтаси териб олинарди. Кўракларни чувиш учун хонадонларга тарқатиларди.

Эндиликда у даврлар тарих бўлиб қолди. Олимларимиз пахтанинг тезпишар, вилтга чидамли навларини яратишди. Қишлоқ хўжалигининг механизациялаштириш даражаси беқиёс ўсди. Натижада даладаги «оқ олтин» ҳосилини қорли-қировли кунларга қолдирмай, тез ва соз йиғиб-териб олиш имкони туғилди. Ҳозирги кунда эса олимларимиз қишлоқ хўжалигида химик воситалар ўрнига, биологик воситалардан фойдаланиш йўлида катта изланиш олиб боришяпти. Бу изланишлар, ҳеч шубҳасиз яхши самаралар беради. Қишлоқ меҳнаткашларига янада қулай бўлиб қолади.

Аввалги мақоламизда айтиб ўтганимиздек, «Октябрь 40 йиллиги» колхози мана ўн йилдирки, пахта ҳосилини шаҳардан ҳашарчилар ёлламай, ўз кучи билан йиғиб-териб оляпти. Эҳтимол, оқшомхонлар колхозда ишчи кучи етарли бўлса керакда, деб ўйлашар. Лекин ундай эмас. Хўжаликда ҳар бир пахтакорга 2 гектардан ортиқ майдон тўғри келади. Бу ҳашарчилар кучидан фойдаланаётган кўпгина хўжаликлардаги майдонга нисбатан катта. Бу ерда механизациядан унумли фойдаланиш, меҳнатни тўғри ташкил этиш эвазига ҳашарчилар ёрдамидан воз кечиш мумкин бўлди.

Колхоз меҳнаткашлари бу йил пахта тайёрлаш планини республикамиз хўжаликлари орасида биринчилардан бўлиб бажардилар. Давлатга 3 минг 500 тоннага яқин «оқ олтин» етказиб берилди. Ёки ҳар гектардан 34 центнердан «оқ олтин» йиғиб-териб олинди.

План тўлгани билан ҳали далада ҳосил кўп. Бу ҳосилни сўнгги граммигача нес-нобуд қилмай йиғиштириб олиш учун кураш қизимоқда.

Колхоздаги Гелди Хитоев бошлиқ бригада районда биринчилардан бўлиб ғалаба рапортига имзо чекди.

Хўжалик пахтакорлари даладаги ҳосил чўғини чамалаб кўриб, ҳосилдорликни 50 центнерга етказишга аҳд қилдилар. Эндиликда улар мана шу катта маррани эгаллашга дадил интилишяпти.

Ҳ. ИКРОМОВ, А. ЭГАМНАЗАРОВ, «Тошкент оқшоми» махсус мухбирлари.

(Давоми бор).

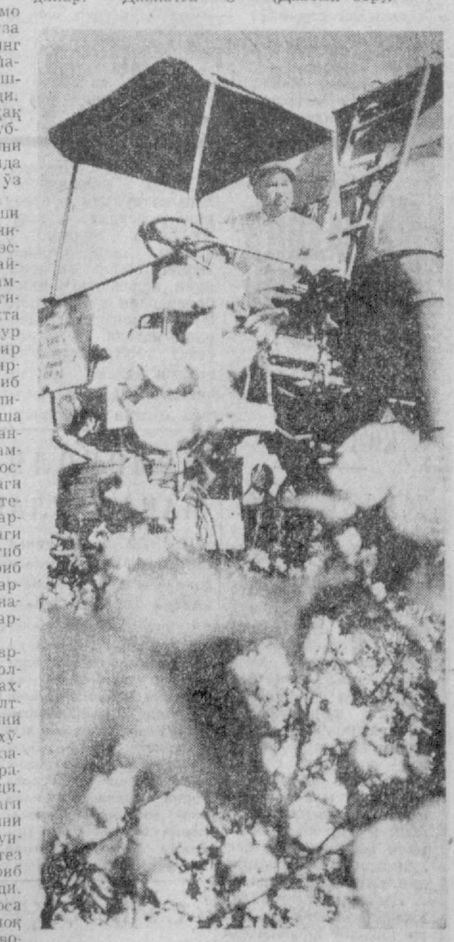

Агар Бўка райони республикамизда биринчи бўлиб «оқ олтин» тайёрлаш давлат планини бажарган бўлса, Фрунзе номли колхоз эса Бўка районида иккинчи бўлиб йиллик планни адо этган эди. Бу хўжалик пахтакорлари 900 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 40 центнердан ҳосил кўтаришни мўлжаллашмоқда.

СУРАТДА: пахтани машиналарда тез ва соз териб олиш мусобақасида пешқадамлик қилаётган моҳир механик ҳайдовчи Тўрақул Марҳабоев.

А. Тўраев фотоси.

ҲАЁТИМИЗНИНГ АСОСИЙ ҚОНУНИ

Октябрь революцияси номли тепловоз-ремонт заводининг қуюв цехида коммунист Виктор Зоҳидов бошлиқ қолипловчилар бригадаси СССР Конституцияси кунини меҳнатда аъло кўрсаткичлар билан кутиб олишлпти.

СУРАТДА: (чапдан-ўнгга) қолиплозчилар Р. Нурматов, бригадир В. Зоҳидов, С. Каримов, Б. Шавдиев, К. Филатов.

БАХТНОМА

Совет халқи, бутун прогрессив инсоният СССР Конституцияси кунини, халқ бахтномаси кунини умумхалқ байрами сифатида тантанали суратда кенг нишонламоқда.

СССР Конституцияси совет жамияти ижтимоий ва давлат тузилишини, давлат органлари тузилиши ва системасини, совет сиёсий системасини, гражданларнинг ҳуқуқ, озодлик ва бурчларини ўзида қонуний тарзда ифода этган, олий юридик кучга эга бўлган муҳим ҳужжатдир.

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқининг янги Конституцияси бутун совет халқи иштирокида атрофлича, қизғин ва самарали муҳокамадан сўнг мамлакатимиз давлат ҳокимияти олий органи — СССР Олий Советининг навбатдан ташқари еттинчи сессияси томонидан зўр тантана билан қабул қилинганлигига беш йил тўлди.

Совет социалистик умумхалқ давлат Конституцияси олий юридик кучга эга бўлган Асосий Қонундир.

Биринчи совет Конституциясини ишлаб чиқиш ва уни қабул қилишда В. И. Лениннинг роли бениҳоя катта эди. В. И. Лениннинг буюк хизмати шундан иборатки, у совет Конституцияси ҳақидаги ғояни ўзининг асарларида биринчи илгари сурди.

Социалистик жамиятнинг Конституцияси ўзининг туб моҳияти, мақсади, тузилиши жиҳатидан олий кўринишдаги, социалистик типдаги Конституция бўлиб ҳисобланади. Совет Конституциясининг ҳар бир моддаси мамлакатимизда социалистик демократияни янада ривожлантириш ва такомиллаштириш, халқни давлатни бошқариш ишига жалб қилиш принципларига асослангандир.

Асосий Қонунимиз ер юзида биринчи бўлиб ривожланган социалистик жамият барпо этган ва совет халқларини Коммунистик партия ва Совет ҳукуматининг раҳбарлигида коммунизм сари шаҳдам қадамлар билан олға бошлаб бораётган давлатнинг Конституцияси сифатида намоён бўлди.

Шуни фахр ва ғурур билан эътироф этиш кераки, совет Конституциясининг ижодкори кенг меҳнаткашлар оммаси ҳисобланади, чунки Асосий Қонунда ифодаланган эришилган ғалабалар мамлакатимиз қаҳрамон ишчилар синфи, колхозчи-деҳқонлар ва зиёлиларининг яратувчилик меҳнати натижасидир.

1977 йилда СССР Олий Совети Президиумининг Фармони билан СССР янги Конституциясининг лойиҳаси кенг умумхалқ муҳокамасига қўйилган эди. Конституция лойиҳасини муҳокама қилишда совет кишилари фаол қатнашиб, Конституциянинг ҳар бир моддасини атрофлича ўрганиб, ўзларининг жуда кўп қимматли фикр ва мулоҳазаларини радио-телевидение, матбуотда, хатларда изҳор қилган эдилар.

Меҳнаткашлардан тушган бу таклиф ва мулоҳазалар Конституция комиссияси томонидан атрофлича ўрганилиб, кейинчалик СССР Конституциясини қабул қилишда СССР Олий Совети сессиясида инобатга олинган эди.

Совет халқи СССР Конституцияси қабул қилинганлигининг 5-йиллиги муносабати билан ишлаб чиқариш планларини ошириб бажариш, КПССнинг тарихий XXVI съезди ва КПСС Марказий Комитетининг Май (1982 йил) Пленуми томонидан қўйилган улуғвор вазифаларни муваффақиятли суратда ошириб бажариш борасида фидокорона меҳнат қилмоқдалар.

М. САИДАЗИМОВ,
юридик фанлари кандидати.

«СССР ГРАЖДАНЛАРИ УЙ-ЖОЙЛИ БЎЛИШ ҲУҚУҚИГА ЭГАДИРЛАР».
[СССР Конституциясининг 44-моддасидан].

• Уй-жойли бўлиш ҳуқуқи...

Ҳамшаҳарларимиз қувончи

Ҳукуматимиз совет гражданларининг турар жой ва маиший шароитларини яхшилашга катта эътибор қаратмоқда ва чинакам ғамхўрлик кўрсатмоқда. Умумий турар жой фонди ривожланяпти, кооператив индивидуал турар жой қурилиши кенгаймоқда. Бунда биз партия ва ҳукуматимизнинг ҳар бир совет кишиси учун қилаётган катта ғамхўрлигини кўрамиз.

Биз қурувчиларнинг олдида ҳам улкан ва масъулиятли вазифа ётибди. Бу ҳам бўлса кўплаб турар жой биноларини қуришдир. КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев КПСС Марказий Комитетининг ноябрь (1981 йил) Пленумида капитал қурилишни беш йилликнинг ҳал қилувчи участкаси деб атади.

Капитал қурилиш масалалари ва унда сифат ва самарадорликка эришиш Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва республика ҳукуматининг, шахсан КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Шароф Рашидович Рашидовнинг, шунингдек республика партия ва совет органларининг диққат марказида турибди. Улар план ва социалистик мажбуриятларни муваффақиятли бажарилишига ҳар томонлама аниқ амалий ёрдам кўрсатмоқдалар. Муваффақиятларимизнинг гарови ҳам ана шундадир.

Тошкентлик қурувчилар турар жойни фойдаланишга топшириш ярим йиллик планини юз процентдан ошириб адо этдилар. Улар 388 минг квадрат метр турар жойни, шу жумладан, 88,5 минг квадрат метр кооператив турар жой биноларини фойдаланишга топширдилар. 40 мингдан зиёд тошкентлик турар жой шароитини яхшилади.

Турар жой қурилиши суръатини тезлаштириш ,унинг сифатини яхшилаш кўп жиҳатдан бригада пудратини жорий этишга боғлиқдир. Ҳозирги кунда шаҳримиздаги 60 процентдан зиёд қурилиш-монтаж ишлари хўжалик ҳисобидаги бригадалар кучи билан бажарилаяпти.

Биз, қурувчилар олдида янги, масъулиятли вазифалар турибди. Йил охирига қадар пойтахт қурувчилари 516 минг квадрат метр турар жойни фойдаланишга топширишлари керак. Буни бажариш учун имкониятларимиз бор. Кенг, шинам, замонавий квартираларда ҳамшаҳарларимиз уй тўйларини ўтказишлари учун ана шу ҳажмдаги турар жойни тақдим этишга бор кучимизни сарф этамиз.

Г. ВАХМЯНИНА,

«Жилстрой» тресті «Ташросстрой» қурилиш бошқармаси пардозловчилар бригадасининг бошлиғи, шаҳар Советининг депутати.

Сергели райони йил сайин обод бўлмоқда ва чирой очаяпти.

СУРАТДА: янги —Сергели—2—3 микрорайонининг бугунги манзараси.

• Илм олиш ҳуқуқи...

ИШЧИ АВЛОДИНИ ТАРБИЯЛАБ

«СССР ГРАЖДАНЛАРИ ИЛМ ОЛИШ ҲУҚУҚИГА ЭГАДИРЛАР. БУ ҲУҚУҚ ИЛМ ОЛИШНИНГ ҲАММА ТУРЛАРИ ТЕКИНЛИГИ, ЁШЛАРГА УМУМИЙ МАЖБУРИЙ ЎРТА ТАЪЛИМ БЕРИШ АМАЛГА ОШИРИЛИШИ, ЎҚИТИШНИ ҲАЁТ БИЛАН, ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИЛАН БОҒЛАШ АСОСИДА ҲУНАР-ТЕХНИКА ТАЪЛИМИ, ЎРТА МАХСУС ВА ОЛИЙ ТАЪЛИМНИ КЕНГ РИВОЖЛАНТИРИШ БИЛАН... ТАЪМИНЛАНАДИ».
[СССР Конституциясининг 45-моддасидан].

— Николай Иванович,— Сергейнинг овози устахонанинг одатдаги шовқинини бузиб юборди, — тағин бўлмаяпти. Уста шошилмасдан кўзойнагини тақиб йигитча олдига келди. —Қани, икковлашиб кўрайликчи,— деди у. Уларнинг иккаласи дастгоҳ устига энгашиб ноаниқликни қидириша бошлади. Николай Иванович қачонлардир ўзининг биринчи мураббийси Михаил Захарович Жуков билан ноаниқликни ана шундай излаган эди. Ўша пайтдан буён орадан 40 йил ўтди, унга ҳаётга йўлланма берган, ихтисосликни эгаллашга ёрдамлашган кишининг номи бир умрга хотирасида сақланиб қолди.

Николай Иванович мана ўттиз йилдан буён 2-билим юртида ишлаб чиқариш таълими мастери бўлиб ишлаб келаётир. Ана шу вақт ичида унинг кўпгина собиқ ўқувчилари хизмат кўрсатган кишилар, ишлаб чиқариш илғорлари ва новаторлари бўлиб вояга етишдилар. Николай Иванович Пак ўзининг қўлидан тарбияланиб чиққан Ленин ордени кавалери П. И. Петин, Меҳнат Шуҳрати ордени кавалерлари М. Мадазимов ва В. П. Пронозинларнинг номларини фахрланиб тилга олди. Уларнинг ҳаммаси Чкалов номли авиация ишлаб чиқариш бирлашмасида ишлашади ва ҳар йилнинг 1 сентябрида ўз усталарининг группасига келиб, уни янги ўқув йили бошланганлиги билан табриклашади, янги шогирдлари билан учрашишади.

«Отахон» — педагоглик йўли эндигина бошланаётган мастерлар Николай Ивановични ана шундай қайноқ ва самимий аташади. Катта педагоглардан эстафетани қабул қилиб олаётганлар орасида Н. И. Пакнинг қўлида тарбияланган шогирдлар ҳам бор. Улар ўқув юртларини тугаллаб ўзларининг жонажон билим юртларига қайтиб келдилар ва ўз мураббийлари билан бирга меҳнат қилишмоқда. Улар орасида Рашид Булатович Булатов, Анатолий Григорьевич Морозов, Назир Искандарович Искандаров ва бошқа кўпгина ёшлар бор.

Николай Ивановични ўзининг ёш ҳамкасблари дарс бераётган устахонада тез-тез кўриш мумкин. У шогирдлари билан иш тажрибаларини баҳам кўради, очиқ дарслар ўтказади. Мураккаб касб маҳоратининг сирларини ўрганишда ёрдам беради.

Устанинг моҳир қўллари ва саховатли қалби тўғрисида ота-оналар ўртасида энг яхши сўзлар эшитилиб туради.

— Ўғлимни Пакнинг группасига қабул қилсангиз,— деб улар маъмуриятдан илтимос қилишади.

Пакнинг қўлида тарбия олиб вояга етганлар эндиликда ўзларининг фарзандларини унга олиб келиб бермоқдалар. Уста ёш инсон фақатгина ихтисосликни эгаллабгина қолмай, балки жамият учун чинакам фойда келтирадиган инсон, меҳнатсевар, кўзлаган мақсадига изчил эришадиган киши бўлиб етишиши учун қўлидан келган ҳамма чораларни бажо келтирмоқда. Эндиликда эса набира шогирдларни ўргатиш керак. Бундай сулолалар унда талай топилади.

Николай Ивановичнинг группасида таълим олиш фахрли. Лекин машаққатли. Уста устахонадаги машғулотни соат 9 да эмас, балки эрталаб 8 да бошлайди.

— Болаларни завод тартибига ўргатмоқ керак, шундай ҳоллар ҳам бўладики, бизнинг битирувчиларимиз заводга боришганидан кейин сменанинг эрта бошланишига кўниколмай юришади, — дейди Николай Иванович, — ана шундан кейин ишга кечикиб келишлар ва ўз билгича ишга чиқмаслик ҳоллари юз бераверади. Ишчи инсон билим юртида шаклланади, у ана шу ердан катта авлоднинг муносиб вакили бўлиб чиқиши керак.

Н. И. Пакнинг педагоглик талабчанлиги ҳамиша ҳар бир ўсмирнинг тақдирига бўлган диққат-эътиборли муносабат билан ҳамоҳанглашиб кетади.

Биз одатда бинокорнинг меҳнати ҳақида гапирганимизда у қурган уйлар, заводларни кўрсатамиз. Олимнинг меҳнатини эса у яратган кашфиётлар, ихтироларга қараб белгилаймиз, врачни эслаганимизда эса у ҳаётини қутқарган кишилар ҳақида гапирамиз. Педагог — мураббийнинг меҳнатини қандай қилиб баҳолаш мумкин? У қандай кишиларни камолатга етказди, унинг собиқ ўқувчилари ким бўлиб етишишди... Николай Иванович 800 дан зиёд тарбияланувчисига ҳаётга йўлланма берди. Уларнинг барчаси ун биринчи беш йиллик планларининг бажарилишига муносиб ҳисса қўшиб, шаҳар корхоналарида садоқатли меҳнат қилмоқдалар. Н. И. Пак сингари усталар СССР Конституциясида белгилаб берилган илм олиш ҳуқуқидан тўла фойдаланишлари учун ёшларга қўлидан келган ҳамма ҳимматини аямайди. Уста ҳамиша ёшларнинг астойдил ижодкорона меҳнат қилиши, илмий-техника тараққиётида фаол қатнашиши учун ғамхўрлик қилади.

В. ГРОМИХАЛИН,

Бутуниттифоқ ҳунар-техника таълими илмий-тадқиқот институти филиалининг илмий ходими.

«СССР ГРАЖДАНЛАРИ МЕҲНАТ ҚИЛИШ ҲУҚУҚИГА ЭГАДИРЛАР».
[СССР Конституциясининг 40-моддасидан].

• Меҳнат қилиш ҳуқуқи...

ИЗЛАНИШ САМАРАСИ

Социалистик мусобақа — кишидан фақат жонбозликни эмас, балки ташаббускорлик, ички резервларни ишга сола билиш, уюшқоқликка ўхшаш кўп хусусиятларни талаб этади.

В. Антипинко СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллиги шарафига бошланган социалистик мусобақада иштирок этиш учун қўшни коллектив — З. Нўъмонов бригадасини мусобақага чорлашдан олдин ўз бригадаси аҳли ўртасида кенгаш ўтказган эди. Кенгаш хулосаси — унумли меҳнат қилиш учун изланиш зарурлиги ва ҳар бир ҳайдовчи бу соҳада ўрнак кўрсатиши лозимлигини таъкидлаш билан якунланди.... Одатдаги иш: автобуслар график бўйича йўлга чиқади, ҳар бекатда йўловчи сероб —ҳамма қаёққадир шошади. Киши кўплигидан баъзан автобус эшиклари ёпилмай қолиш ҳоллари ҳам юз бериб турибди. Лекин иш меъёрида кетмоқда — автобуслар аниқ график бўйича ҳаракат қилмоқда. Ҳеч қанақа шикоятга ўрин йўқ. Кунлик план ҳам бажарилмоқда. Аммо буни қарангки, ишнинг бу хил бир текис кетиши В. Антипинкони қониқтирмабди.

— Иложи бўлса графикдан ўзиб меҳнат қилиш керак,— деди у ҳамкасбларига.

Буни бригаданинг илғор ҳайдовчилари А. Юсуфжонов, А. Горбенко, Р. Дадақўзиевлар маъқуллашди. Қизиқ, булар нимнинг эвазига эришаркин янада унумли меҳнат қилишга? Бу жумбоқ бошқа бригада коллективларини қизиқтирган эди. Кўп ўтмай маълум бўлдики, В. Антипинко маршрутга қўшимча автобус қўйиш ва ремонтда турган автобусларнинг ремонт муддатини қисқартириш каби бир қатор омилларни назарда тутган экан.

З. Нуъмонов бригадаси аъзолари мусобақадошларининг тажрибасини ўзлаштирибгина қолишмасдан, изланишда ҳам бўлишди. Ремонтчилар бригадаси билан бир ёқадан бош чиқаришган ҳолда машиналар ремонтини қисқартириш, техник созлигини таъминлаш, шунингдек, эҳтиёт қисмларнинг ишлаш муддатини узайтиришдек қатор тадбирларни йўлга қўйдилар.

Яқинда социалистик мусобақанинг саккиз ойлиги сарҳисоб қилинди. Якунга кўра, В. Антипинко бригадаси биринчи, З. Нуъмонов бригадаси иккинчи ўринни қўлга киритдилар, яъни В. Антипинко бригадаси ҳам, З. Нуъмонов бригадаси ҳам планни анча ошириб адо этди.

План кўнгилдагидек, аммо бу меҳнат коллективлари фақат шу билан чегараланиб қолмасдан, йўловчиларга хизмат кўрсатиш маданиятини яхшилаш борасида ҳам аъло натижаларни қўлга киритишга ҳаракат қилмоқда. Рейсга чиққан ҳар бир ҳайдовчи намунали хизматни зиммасидаги асосий вазифа деган ақидага бўйсунади. Бу борада В. Антипинко бригадасидан А. Юсуфжонов, А. Горбенко, Р. Дадақўзиевлар, З. Нуъмонов бригадасидан В. Тургузин, М. Муҳаммедов, С. Обидовлар бошқаларга ўрнак бўлишмоқда.

СССРнинг 60 йиллик юбилейи шарафига социалистик мусобақани қизитиб юборган ҳар иккала бригада коллективи бу шонли санани катта ютуқлар билан кутиб олиш ниятидалар. Изланиш ажойиб самара бермоқда!

А.БАГИЯНС,

«Главташпасс автотранс» бошқармасига қарашли 5-автопаркнинг катта инженери.

ЖАҲОН ОЙНАСИ

ТАСС МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИЛАР

ЮКСАК МАҲОРАТ

СОФИЯ. Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши аъзоси бўлган мамлакатлар экскаваторчиларининг учинчи халқаро мусобақалари қатнашчилари ўзларининг юксак профессионал маҳоратларини намойиш қилдилар. «Марица— восток» саноат-энергетика комплексида ўтган мусобақаларнинг программасига очиқ кўмир карьерларини қазиш билан боғлиқ асосий операциялар киритилган эди.

Болгариялик усталар команда ҳисобида ҳам ва шахсий ҳисобда ҳам биринчи ўринни эгалладилар. Совет командаси иккинчи, Польша вакиллари учинчи ўринларни эгалладилар.

КЕНГ КЎЛАМДАГИ ПРОГРАММА

ГАВАНА. Кубада ерларни мелиорациялаш ва сунъий суғориш юзасидан кенг миқёсдаги программа амалга оширилмоқда. Бундай ерлар майдони яқин келажакда икки баравардан зиёд ортиб. 2 миллион гектардан ошиб кетади. Бу эса совет мутахассислари ёрдами билан ишлаб чиқилган ва 2000 йилгача бўлган даврга мўлжалланган орол сув ва ер ресурсларидан комплекс фойдаланиш бош планида кўзда тутилган.

Куба тупроғининг катта қисми юксак табиий унумдорлигига қарамай, бу ерлар суғорилган тақдирдагина улардан самарали фойдаланиш мумкин. Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши аъзоси бўлган мамлакатлар сув хўжалиги органлари раҳбарларининг яқинда Гаванада бўлиб ўтган кенгаши қатнашчилари якдиллик билан таъкидлаганидек, Куба бу соҳада катта муваффақиятларга эришган. Қардош социалистик мамлакатлар ёрдами билан республикада кейинги йигирма йил мобайнида 820 та сув омбори барпо этилган. Бу сув омборларининг умумий сиғими 6 миллиард куб метрдан ошади. Бу эса революциядан аввалги даражадан 150 баравар кўпдир.

МОНОПОЛИЯЛАРНИНГ МАНФААТЛАРИ ЙЎЛИДА

ЛУАНДА. «Жорнал ди ангола» газетаси бундай деб ёзади: «Алоқа группаси» мамлакатлари (АҚШ, Канада, Англия, Франция ва ГФР) Намибия проблемасини холисона ва одилона ҳал этишни мутлақо ўйламаяптилар. Улар Африка жанубининг табиий бойликларини талон-тарож қила бериш учун претория режими билан ҳар томонлама алоқаларни бундан буён ҳам давом эттиришдангина манфаатдордирлар.

Ҳозир АҚШнинг ЖАРдаги капитал маблағи 4 миллиард доллардан ошади. Ирқчилар ҳукмронлиги остидаги давлатда иш кўраётган АҚШнинг 500 дан кўпроқ компания ва фирмаси ЖАР ва Намибиядан хром, ванадий, марганец ва бошқа қимматли хом ашёларни ташиб кетиш орқали жуда катта фойда олмоқда ва айни бир вақтда претория режимининг иқтисодий ҳамда ҳарбий потенциалини мустаҳкамлашга ёрдам бермоқда.

БЕМАЪНИ ҚАРОР

ТОКИО. Япония иқтисодий ташкилотлари федерациясининг президенти И. Инаяма хусусий компаниялар ишчи ва хизматчиларининг иш ҳақини «кўпайтирмаслик» планларини эълон қилди. Мамлакат монополистлари штабининг раҳбари бу қарорни оқлаш учун жаҳон капиталистик хўжалигидаги депрессияни ва Япониядаги саноат ишлаб чиқариши инқирози чуқурлашиб бораётганини важ қилиб кўрсатди. И. Инаяма давлат хизматчиларининг иш ҳақини «кўпайтирмаслик» ниятини эълон қилган расмий Токионинг позициясига «юқори баҳо» берди. Матбуотнинг ҳисоб-китобларига қараганда, маъмурларнинг мана шу бемаъни қарори натижасида 26 миллионга яқин япон зарар кўради, чунки нарх-наво узлуксиз ошиб бораётган шароитда уларнинг реал даромадлари 1 триллион 300 минг иена миқдорида камаяди.

СУВ ЭҲТИЁТ ҚИЛИНМОҚДА

БЕРЛИН. Германия Демократик Республикасининг «Сув хазиналари» қарийб 17 миллиард куб метр сув бермоқда. Бу эса кам эмас. Бироқ саноат, уй-жой—коммунал хўжалигининг сувга бўлган эҳтиёжи йил сайин ошиб бормоқда. Шу боисдан республикада шу табиий бойликдан оқилона фойдаланиш тобора катта аҳамият касб этмоқда.

ГДР тажрибасида шу нарса исбот этилганки, дарё суви саноат корхоналари томонидан ҳатто бир неча марта ишлатилганидан кейин ҳам аҳолини таъминлаш учун тоза бўлиши мумкин. Мутахассислар ёғин-сочин кам бўлган даврларда Зааль, Плейс, Хафель, дарёлари ва мамлакатдаги бошқа дарёларнинг ҳар бир томчи сувидан 7 мартадан 13 мартагача фойдаланилганлигини ҳисоблаб чиқишган. Сув бир саноат қурилмаси ва тозалаш иншоотларидан ўтиб улгурмасданоқ, навбатдаги қурилма ва тозалаш иншоотларига тушади. Шу тариқа саноат корхоналари сув учун деярли «навбат»да турадилар. Саноатда сувдан фойдаланиш жиҳатидан ГДР Европадаги индустриал мамлакатлар орасида олдинги ўринлардан бирини эгаллаб турибди.

«Мангу қашшоқлик водийси»да

Америкада истиқомат қиладиган индейцларнинг авлодлари ҳаёти фожиавий тусга кириб қолди. Ҳозирги пайтда уларнинг аҳволи жуда ҳам ачинарли ҳолда. Бу кишиларнинг тўртдан уч қисмидан зиёдроғи тўйиб овқатланмайди ва очлик жафосини бошидан кечирмоқда, ҳар учинчи бола дунёга келганидан кейин ярим йил ўтгач, ўлиб қолади, мамлакат бўйича умр кўриш ўртача ёшдагидан 30 йил камдир.

Оқ колонизаторларнинг ҳозирги АҚШ территориясига келгунига қадар ўн миллион индейц ҳисобланган бўлса, ҳозирги пайтда улардан 800 мингдан зиёдроқ киши қолган. «Америка индейцлари ҳаракати» ташкилотининг миллий директори Р. Минс таъбири билан айтганда «зимдан такомиллаштирилган концентрацион лагерлар»га кўплаб аҳоли бадарға қилинмоқда.

Ҳозирги маъмурият амалга ошираётган социал программанинг маблағларини қисқартириш индейц қабилаларига янги қақшатқич зарба бўлди. «Индейцларнинг кўпчилиги ишсиз қолмоқда, улар қашшоқлик ва касаллик олдида ҳамон ҳимоясиз қолмоқдалар», — деди наваҳо қабиласи доҳийси П. Макдональд.

Суратда: индейцларнинг хемес қабиласи Санта-Фе шаҳри атрофидаги тоғ бағрида жойлашган резервацияда яшамоқда. Очлик, касаллик, ҳуқуқидан маҳрум этиш, жисмоний ҳолдан тойиш бир вақтлар кўпчилик бўлган аҳолининг сонини кескин қисқартириб юборди. Аҳолининг 60 процентдан зиёдроғи ишсиздир.

В. РЕШЕТИЛОВ фотоси.

ТАСС.

* * *

«Биз ҳам одамлармизку» — Япония ҳукуматининг антисоциал сиёсатига қарши ўтказиладиган оммавий намойишларда япон ороллари кекса аҳолисининг қўлларидаги плакатларда ана шу ёзувни тез-тез кўриш мумкин. Қуёш чиқар мамлакатининг кексалари ҳурматда эмас. Пенсия ёшига етган кишилар учун ҳаёт чинакам ташвишга айланади. Японияда кексалар, 50 ёшдан бироз ошган айрим кишилар шаҳарларнинг кўчаларида бошпанасиз аҳволда қоладилар, жамиятнинг шафқатсизлиги билан юзма-юз келадилар.

Суратда: кексайган япон аёли — шаҳар кўчаларида ахлат супурувчи фаррошдир.

ТАСС фотохроникаси.

СССР 60 ЙИЛ

ҲУР РЕСПУБЛИКАЛАР БУЗИЛМАС ИТТИФОҚИ

Совет Ўзбекистони — юксак даражада ривожланган социалистик республика. Ленинча миллий сиёсатни оғишмай амалга ошириш унга экономикада, социал қурилиш, маданиятда мисли кўрилмаган чўққиларга эришиш имконини берди.

Совет даврида республика харитасида 70 та саноат маркази пайдо бўлди. Улар орасида Ангрен, Олмалиқ, Чирчиқ, Бекобод, Навоий алоҳида ўрин тутади. Ўзбекистоннинг 1500 та йирик корхонаси мамлакат ягона халқ хўжалик комплексига муносиб ҳисса қўшмоқда. Ўзбекистон заводлари ва фабрикалари маркаси қўйилган маҳсулотлар чет элларда ҳам кенг машҳурдир.

СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллиги нишонланадиган йилда Ўзбекистон пахтакорлари камида 6 миллион тонна «оқ олтин» хирмони уйишни кўзламоқдалар. Республикада дон, энг аввало маккажўхори ва шолидан катта ҳосил олиняпти. Полиз, сабзавот маҳсулотлари, узум етиштириш тобора ошиб боряпти. Ҳар йили Мирзачўл, Жиззах, Қарши ва бошқа дашт районларда минглаб гектар қўриқ ерлар ўзлаштирилаяпти.

1920 йилда В. И. Ленин имзо чеккан декрет бўйича Туркистон (ҳозирги Тошкент) университети очилди. У бутун Ўрта Осиё учун дастлабки кадрлар тайёрлаш ўчоғи бўлди. Ҳозир Ўзбекистонда 43 та олий ўқув юрти бор. Илмий-тадқиқот муассасаларининг кенг тармоғига эга бўлган Фанлар академияси ишлаб турибди.

Мамлакатимиз халқларининг дўстлиги ва ҳамкорлигини мустаҳкамлашга Ўзбекистон салмоқли ҳисса қўшяпти. Масалан, Ўзбекистон ССР Россиянинг Ноқоратупроқ зонасини ривожлантиришнинг комплекс программасини амалга оширишда актив қатнашмоқда. Ўз навбатида зилзиладан сўнг қайта бунёд этилган шаҳримиз СССР халқлари қардошлигининг рамзи сифатида Шарқнинг юлдузи бўлиб порламоқда. Шаҳар ёзувчи ва кинематографчилар жаҳон анжуманлари ўтказиладиган анъанавий жой бўлиб қолди.

Мамлакатимиз юбилейи йилини Ўзбекистон ССР меҳнаткашлари шонли воқеа билан нишонладилар: республика байроғида она-Ватаннинг юксак мукофоти — учинчи Ленин ордени пайдо бўлди.

Инсон туйғулари хилма-хилдир. Уларнинг орасида Ватан туйғусини ҳеч бирига қиёслаб бўлмайди. Узоқ йиллар дипломатик хизматда бўлиб, ўзимни бир дақиқа ҳам Ватаннинг ишлари ва ташвишларисиз, Советлар мамлакатига дахлсиз тасаввур қила олмадим.

Ўлкалардан-ўлкаларга

ЖИЗЗАХ: ОЛИС ВА ЯҚИНДАН

Қизиқ, инсонда бундай туйғу қаёқдан пайдо бўлганикин? Узоқ-узоқларда бўлганингда ҳам ўз мамлакатинг билан бирга яшайсан. Унинг катта ва кичик ютуқларидан қувонасан, бошига тушган қийинчиликларни эса ўз бошингга тушгандек сезасан. Қизиқ, бир деталь. Японияда-ми, ёки Мексикадами, ёки ўз уйингда, Москвадами Олимпия ўйинлари ўтмоқда. мусобақа натижаларини билишга шошиласан. Ўзимизнинг, совет командамизда олтин ёки кумуш медаль бўлса, бошқа, биров эмас, балки ўзинг ғалаба қилгандек тантана қиласан. Мағлубияти тўғрисида эшитиб хафа бўласан.

Яна бир нарса: куз кириши биланоқ у ерда, Ватанимдан узоқда мен пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисидаги маълумотларни топишга ҳаракат қилардим. Пахта она сути билан бизнинг қонимизга ота-боболари деҳқон ўтган биз — ўзбек фарзандлари қалбига кирган. Ҳар йили мавсумда ҳосил қанча кўпаяди, қандай юксакликка эришилади, деб диққат билан кузатардим.

Ҳозир мамлакатимиз пахта етиштириш бўйича 10 миллион тонналик маррага яқин келиб қолганлигини мактаб ўқувчиси ҳам билади, 10 миллион тонна! Бу улкан тоғ. Қиёслаб кўринг: ўз ихтиёри билан бирлашган қардошларча Иттифоқимиз ташкил топган 1922 йилда биз бор-йўғи 14 минг тонна пахта териб олган эди. Одамларга эса нон билан бирга кийим ҳам зарур эди. Шунинг учун ҳам пахта коммунистлар партиясининг, барҳаёт Ильичнинг энг муҳим ташвишларидан бирига айланди. Ўша вақтда партия мамлакатнинг пахта мустақиллиги тўғрисидаги шиорни олға сурди. «Пахта мустақиллиги» ва «социализм» сўзларини бир-биридан ажратиб бўлмасди.

Бугунги кунда Совет Иттифоқи ҳар гектар ердан Америка ёки бошқа бирор пахтакор мамлакатга нисбатан анча юқори ҳосил олмоқда. мамлакатнинг асосий пахта базаси бўлган Ўзбекистонда эса ҳосилдорлик гектар ҳисобига 33 центнердан ошиб кетди. Мана бир неча йилдирки, ўзбек деҳқонлари давлатга ҳар йили олти миллион тоннадан зиёд «оқ олтин» топширмоқдалар. Меҳнат аҳлига бош эгиб таъзим қиламиз. Уларнинг иродаси билан асрлар давомида ҳувиллаб ётган Мирзачўл. Қарши ва Жиззах даштлари гуллаб яшнаган водий-воҳаларга айланди.

Ана шулардан бири — Жиззах чўлидаги бир қишлоқда мен туғилганман.

Хорижий ўлкалардан қайтиб келишим биланоқ, биринчи навбатда она-юртимга бордим. Ҳамқишлоқлари м и н, болалигим ўтган жойларни соғинган эдим. Далаларга ҳаётбахш этувчи ариқлардаги сувларнинг жилдирашини, Етимтоғ устида қушларнинг чуғурлашини соғинган эдим, бизнинг уйимиз шу Етимтоғ ён бағрида эди. Далаларни, тоғ ён бағирларини кездим, ҳамқишлоқларим билан суҳбатлашдим. Бу ерда ер ҳам, одамларнинг ўзлари ҳам —ҳеч нарса илгаригидек эмас. Ҳа, одамлар ерни янгилаб, ўзлари ҳам шу даражада янгиландилар.

«Жиззах» — бу дўзахга ўхшайди. Баъзи тарихчи тадқиқотчилар менинг жонажон юртимнинг номини ана шундай деб изоҳладилар. Бунинг боиси, балки, чўлдаги шароитнинг оғирлигидир. Шу ўринда рус сайёҳи В. И. Мосальскийнинг тасвирлаганлари ёдимга тушади. «Жазирама иқлими ва оқар сувнинг етарли эмаслиги оқибатида Жиззах Туркистоннинг энг носоғлом жойларидан биридир. Унинг аҳолиси безгакдан қаттиқ азоб чекади. Маҳаллий шаҳар ҳовузларидаги сув ришта касали манбаи бўлган».

«Якка-ю-ягона ва кичкина Сангзор сойи Жиззах чўли каби бепоён текисликни сувга қондира олармиди? «Сангзор» — «тошзор» деганидир. Бу сойдан сув эмас, майда тош оқарди.

Чўлга жон киритиш учун сув зарур эди. Қолоқлик зулматини тарқатиш учун нур зарур эди. Ҳозирги асримизнинг бошларидаёқ рус ўқитувчиси В. М. Петров Жиззах болаларини савдога ўргата бошлади. У болалар билан бирга электромашина ясади. Бу машина ҳаваскор физик яшайдиган уйни ёритди. Бу оддий машина эмасди. Бу инсон ақл-заковати, кучқудратининг тимсоли эди.

1916 йилда хонавайрон бўлган жиззахликлар маҳаллий ва чор эксплуататорларига қарши қўзғалон кўтардилар. Бир йил ўтгач, Улуғ Октябрь ғалабасидан сўнг, улар ўз ўлкаларида қизил отрядлар туздилар. Бу отрядларга курашда тажриба орттирган Ҳайдарбек Абдужабборов, Рашид Халилов, Холмат Ражабов каби сардорлар бошчилик қилдилар. Оталаримиз, акаларимиз бекорга курашмадилар. Эндиликда Жиззахни дўзах деб эмас, балки бахт водийси деб атамоқдалар. Моҳир пахтакорлар, олимлар, ёзувчиларнинг бутун бир авлоди шу ерда туғилди ва ҳаётга йўлланма олди. Совет ҳокимияти йилларида республикамиз харитасида олтита янги водий пайдо бўлди. Уларни инсон қўллари барпо этди. Шуларнинг орасида Жиззах водийси ҳам бор. Эндиликда чўлдаги бепоён ерларни биргина Сангзор суғораётгани йўқ. Магистрал канал орқали бу ерга Сирдарёнинг ҳаётбахш суви келди. Бирин-кетин йирик фабрикалар, колхозлар, совхозлар пайдо бўлди; боғлар шовуллади, тоғ ён бағирларида токзорлар пайдо бўлди. Индустриал шаҳарлар қад кўтарди. Уларнинг бирини Ульянов номи билан аташди. Ҳақли равишда шундай деб аташди. Мирзачўл ва Жиззах чўлини ўзлаштириш тўғрисидаги декретнинг остида В. Ульянов — Ленин имзоси борлигини ким билмайди дейсиз.

Чўлда янгидан бунёд бўлган бошқа бир шаҳарни космосга биринчи бўлиб йўл очган Гагарин номи билан аташган. Буни ҳам тушуниш мумкин. Бу ерда, Жиззах чўлининг кашшофлари замин юксакликларини бўйсундирувчилар бор.

Мана бу шаҳарларга эса Бинокор ва Бўстон деб ном қўйишди. Бу шаҳарлар асрлар давомида қум бўронлари жавлон урган жойда қад кўтарган.

Гулистон — гуллар диёри. Мирзачўлдаги Сирдарё областининг маркази ҳозир шундай аталади. Гулистон ва Бўстон — икки қўшни областдаги икки шаҳар инсоннинг табиат устидан ғалабаси рамзи сифатида бир-бирига қўл чўзди. Ана шу областлар республикадаги энг ёш областлар. Бу ерда мард ва жасур кишилар — қўриқни забт этувчилар яшайдилар. Леонид Ильич Брежнев жуда тўғри таъкидлади: чўлқувар ... — тарихий фигурадир. Яширишга ҳожат йўқ. Биз, ёзувчилар қўриқни ўзлаштирувчиларнинг ўзгартирувчилик ролининг буюк аҳамиятини ҳали тўла англаб етганимиз йўқ. Олдимизда битмас-туганмас ишлар турибди.

Шуни англаб, биз яқинда ёзувчилар бригадаларининг қўриқ забткорлари билан учрашувини ташкил этдик. Янгидан барпо этилган унумдор ерларда қандай чуқур социал жараёнлар юз бераётганлигини сўз усталари ўз кўзлари билан кўрдилар. Бу ерда янгича совет характерига эга бўлган янги инсон камол топмоқда. Бу ерда миллатлараро нифоқнинг ҳеч қандай асари йўқ. Руслар ва ўзбеклар, украинлар ва қозоқлар, тожиклар ва татарлар — турли халқларнинг вакиллари меҳнат қилмаётган бирорта ҳам колхоз ёки совхоз, посёлка ёки шаҳар йўқ. Биз — совет халқимиз, деган юксак интернационал тушунча уларнинг онгига сингиб кетган.

— Мирзачўл, ундан кейин Жиззах чўли — бу амалдаги интернационализм мактабидир, — деб ҳикоя қилди «Иржарсовхозстрой» тресли пардозловчилар бригадири Мария Горяева.

Бу машҳур қўриқ забткорларига қўшилиб, бизнинг Иттифоқимиз ғоят гўзал! — дея хитоб қилгинг келади. Бу — Советлар мамлакатида яшовчи барча халқлар Иттифоқидир.

Сарвар АЗИМОВ,
Ўзбекистон Ёзувчилар союзи правлениесининг биринчи секретари.
Тошкент шаҳри.
(«Правда»дан).

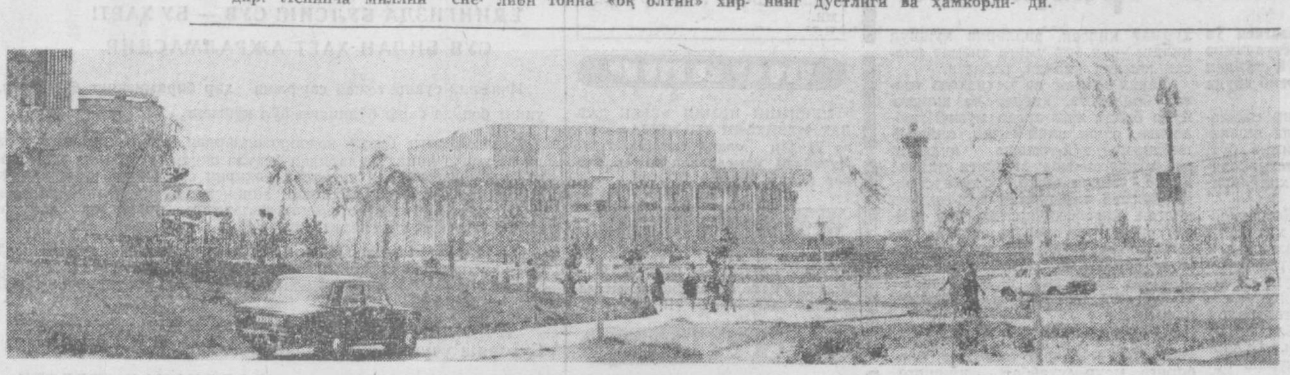

Бош пландан бир лавҳа

ТОШКЕНТ КЕЛАЖАККА ОДИМЛАМОҚДА

СССР «Госстрой»и ҳузуридаги граждан қурилиши ва меъморчилиги бўйича Давлат комитети, Ўзбекистон ССР «Госстрой»и ва республика архитекторлар союзи ҳамкорликда Тошкентда йиғилиш ўтказиб, пойтахтимиз тараққиётининг 1990 йилгача мўлжалланган янги бош планини кўриб чиқдилар. Унда СССР ва Ўзбекистон ССР Госплани, СССР «Госстрой»и, партия ва совет органлари, қурилиш ва монтаж министрликлари ва идоралари, лойиҳа ва илмий-тадқиқот институтларининг раҳбар ходимлари иштирок этдилар.

«ТашНИИПИгенп л а н» институти коллективи томонидан ишлаб чиқилган Тошкентнинг янги бош плани юксак баҳога сазовор бўлди.

Ҳисоб-китобларга кўра, 1990 йилга келиб республика пойтахти аҳолиси 2 миллион 200 минг кишига етади. Шу йилнинг бошидагига нисбатан бу 350 минг кишига кўпдир. Ўз-ўзидан тушунарлики, бунинг учун ёнилғи-энергетика проблемаларини, сув ва бошқа ресурсларни, тошкентликларнинг меҳнати ва дам олиши учун яхши шароитлар яратишни ҳисобга олиш керак.

Шаҳар ичида янги саноат корхоналари қуришни чеклаш ҳамда атроф-муҳит учун зарарли бўлган бир қатор корхоналарни шаҳар ташқарисига чиқариш кўзда тутилган. Тошкент саноатини ривожлантиришнинг бош йўналиши корхона ва цехларни техник қайта қуроллантириш ва реконструкция қилиш, республиканинг кичик шаҳарларида унинг филиалларини ташкил этишдан иборат бўлади.

Эндиги йилларда асосий турар жой қурилиши зоналари ҳамда хизмат кўрсатиш ва инженерлик таъминоти объектлари Сергели, Киров, ва Акмал Икромов районларида қад кўтаради.

80-йиллар охирига келиб, 14 миллион квадрат метр уй-жой қуриш кўзда тутилган. Ўшанда Тошкентнинг ҳар бир аҳолисига 13,5 квадрат метр жой тўғри келади.

Янги қурилишларнинг ярмидан кўпи бузиладиган уйлар ўрнида барпо этилади. 9,12 ва 16 қаватли бинолар қурилиши ҳажми кескин кўпаяди. Бир йилдан кейин йирик блоклардан ташкил топган уй-жой бинолари қуриш бошланади. Шу йилнинг ўзида Тошкентда индустриал уй қуриш даражаси 90 процентдан ошиб кетади. Бу эса мамлакатдаги энг яхши кўрсаткичлардан биридир.

Шаҳарнинг мавжуд суғориш тармоқлари асосида яшил зоналар барпо этишни меъморларимизнинг катта муваффақияти деб баҳолаш мумкин. Атроф-муҳитни янада яхшилаш, қулай иқлим шароити вужудга келтириш учун Бўзсув, Анҳор, Бўржар каналлари қирғоғи бўйлаб дарахтзорлар майдонини кенгайтириш, сув ҳавзаларини кўпайтириш тавсия этилди.

Тошкентни планли ривожлантириш, уни лойиҳалаштириш ва қуришни яхшилаш, энг муҳим шаҳарсозлик масалаларини ҳал қилишнинг йўллари белгилаб олинди.

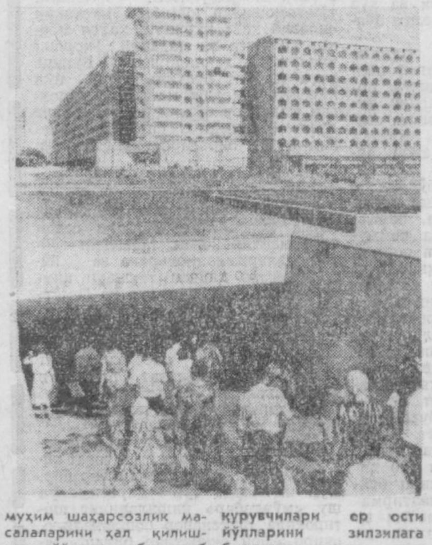

СУРАТЛАРДА: «Халқлар дўстлиги» майдонининг кўриниши ва Тошкент метрополитенининг «Халқлар дўстлиги» станцияси. Метро қурувчилари ер ости йўлларини зилзилага бардошли қилиш учун кўп қийинчиликларни енгиб ўтдилар. Тошкентликларга тажрибали москвалик ер ости йўллари бунёдкорлари яқиндан ёрдам бердилар.

● ОЗИҚ-ОВҚАТ ПРОГРАММАСИ — АМАЛДА

САНОАТ АСОСИДА

Ўзбекистон меҳнаткашлари олдида Озиқ-овқат программасини амалга ошириш бўйича мураккаб ва масъулиятли вазифалар турибди. Кейинги йилларда республикада қудратли агросаноат комплекси барпо этилди. Бугунги кунда у 2 мингга яқин колхоз ва совхозларни хўжаликлараро ташкилотларни, қайта ишлаш саноати, қишлоқ учун техника ва минерал ўғит ишлаб чиқарадиган корхоналарни, юзга яқин илмий текшириш ва бошқа институтларни, тажриба станцияларини бирлаштириб турибди.

Агросаноат комплекси ривожланиши натижасида республикада пахтанинг ўртача ҳосилдорлиги 33 центнердан ошиб кетди. Ўтган беш йилликда ундан олдинги беш йилликка нисбатан гўшт ишлаб чиқариш 31 процентга, сут ишлаб чиқариш 42 процентга, тухум ишлаб чиқариш 65 процентга кўпайди. Ҳар йили юз минг гектарга яқин қўриқ ер халқ хўжалиги оборотига киритилмоқда. Бугунги кунда агросаноат бирлашмалари боғлар ва полиз маҳсулотларининг 60 процентга яқинини ишлаб чиқармоқда.

Озиқ-овқат программасини амалга ошириш агросаноат комплексидан янада фаолроқ фойдаланиш, пахтачилик тараққиёти билан бирга чорвачилик, сабзавот, полиз маҳсулотларини ишлаб чиқаришни тез суръатлар билан кўпайтиришни талаб этади.

Бу беш йилликда йиллик ўртача дон ишлаб чиқаришни 2,8-3 миллион тоннага, ўн иккинчи беш йилликда эса 3,3-3,5 миллион тоннага етказиш зарур. Маккажўхори ишлаб чиқариш ҳам анча кўпайиши керак.

Сабзавот ва полиз маҳсулотларининг ўртача йиллик миқдори ҳозирги беш йилликда 3,6 миллион тонна, кейинги беш йилликда эса 4,3-4,4 миллион тоннани ташкил этиши зарур. Ўн йил давомида мева етиштириш 1,8 баробар, узум 3 баробар кўпаяди.

Қишлоқ меҳнаткашлари суғориладиган ерларда озуқа-ем ишлаб чиқаришни янада ривожлантириб, тоғ, саҳро ва ярим саҳро яйловлардан унумли фойдаланиб, барча турдаги озуқалар ишлаб чиқаришни 1,8-2 баробар кўпайтирадилар.

Чорвачилик маҳсулоти ишлаб чиқариш ҳам анчагина ошади. Ўн биринчи беш йилликда ўртача йиллик гўшт ишлаб чиқариш 400-410 минг тонна, ўн иккинчи беш йилликда 540-560 минг тоннага етиши, сут эса тартиби билан 2,6 ва 3,5 миллион тонна бўлиши зарур.

Қарши ва Жиззах чўлларининг комплекс ўзлаштирилиши бу программанинг бажарилишига ёрдам беради. Келгусида 900 минг гектарга яқин суғориладиган ерларни фойдаланишга топшириш, 2,6 миллион гектар яйловларни суғориш кўзда тутилган.

Ўзбекистон агросаноат комплексининг тез суръатлар билан ривожланиши республика халқ хўжалигининг барча тармоқлари тараққиётига самарали таъсир кўрсатади. Энг асосий қишлоқ хўжалик маҳсулоти бўлган пахта етиштириш фақатгина беш йил ичида 30 миллион тоннани ташкил этади. Ип ва шойи газламалар ишлаб чиқариш 570 миллион метрга етади. Озиқ-овқат саноати ҳар йили 11 миллиард шартли банкага яқин консерва ишлаб чиқаради. Сут маҳсулотлари, ўсимлик мойи, мева ва узум шарбатлари ишлаб чиқариш ҳам анча ошади.

● *Биз — интернационалистлармиз*

Дўстлик алоқалари

София проспектидаги ва болгар халқининг доҳийси Георгий Димитров номи билан аталувчи шаҳримиздаги 9-мактабга бориб қолсангиз, ўзингизни ана шу дўст мамлакатга баргандек ҳис этасиз. Мактаб музейида Болгария бўйлаб саёҳат қилиш мумкин. Фойеда Болгария Халқ Республикасининг асосчиси Георгий Димитроз туғилган куннинг юз йиллигига бағишлаб, унинг ҳаёти ва фаолияти ҳақида фотовиставка очилган.

Тошкентлик ўқувчилар билан Софиядаги Сефодия номли мактаб ва Хаськово округи ўқувчилари ўртасида мустаҳкам дўстлик алоқалари ўрнатилган.

Бу дўстлик 1966 йилда, яъни кўпгина бинолар зилзиладан вайрон бўлган пайтда Ўзбекистон пойтахти учун оғир бўлган кезларда бошланган эди. Дўст бошга иш тушганда билинади, деб бежиз айтишмайди. Болгария ҳукумати Тошкентда минг ўқувчига мўлжалланган мактаб қуриб беришга қарор қилди. Мактаб ҳаёти жуда қизиқарлидир. Бу ерга қардош мамлакатлардан тез-тез делегация келиб туради. Ўзбек ва болгар болалари ўзаро хат ёзишяпти... Китоб ва совғалар алмашишади. Болгария ва Ўзбекистоннинг диққатга сазовор шаҳарларининг кўринишлари акс эттирилган открыткалар юбориб туришади. Интернационал дўстлик клубларида ўқувчилар болгар тилини ўрганмоқдалар. Болгариянинг тарихи, ҳаёти ва одатларини, адабиёт ва санъати билан танишмоқдалар.

Тошкентда бир неча бор бўлган Болгария вакиллари бу ердаги бадиий ҳаваскорлик концертларини томоша қилишган. Айниқса, 4—9-синф ўқувчилари, — юз боладан иборат мактаб хори эсда яхши сақланиб қолади.

Яқинда хушхабар келди. Шу йилнинг июль ойида БХРдаги ўқувчилар 9-мактаб хорини меҳмон бўлиб келишга таклиф қилдилар. Тайёргарлик бошланиб кетди. Репетиция давом этяпти, программа тайёрланмоқда, кийим-кечаклар тикилмоқда.

Н. Назаров 1943 йилда фронтда оғир ярадангач, Андижон область Андижон районидаги ўзи ишлаган «Ленинград» колхозига қайтди. Ўша йили у фронтда ҳалок бўлган дўстлари хотирасига қадрдон қишлоғида тераклар хиёбонини барпо этди. Бугунги кунда хиёбон ветераннинг ва унинг ҳамқишлоқларининг фахрига айланган.

СУРАТДА: боғбон Нематулла Назаров ўз ўғиллари Ҳабибулла (чапда) ва Лутфулла билан бирга.

ТАСС фотохроникаси.

◆ ЎЗАРО ИҚТИСОДИЙ ЁРДАМ КЕНГАШИ — ИНТЕГРАЦИЯ АМАЛДА

ЖАҲОННИНГ ЎТТИЗ МАМЛАКАТИГА

«Средазкабель» Тошкент ишлаб чиқариш бирлашмаси ўз маҳсулотларини жаҳоннинг ўттиздан зиёд мамлакатига, ўн беш мингта жойга юбормоқда.

Корхонанинг дунёга машҳурлиги қонуний ҳолдир. Бирлашма социалистик ҳамдўстлик мамлакатларидаги корхоналар ичида атом электр станциялари, каротажкабеллар, ер қаърини тадбиқ этишда қўлланиладиган кабелларнинг тўла набори, транспортни электрлаштириш учун контакт симлари ишлаб чиқаришни ўзлаштирган ягона корхонадир. «Средазкабель» четга маҳсулот чиқара бошлаганидан буён ўтган чорак аср мобайнида буюртмаларни сифатсиз ёки ўз муддатида бажармаган биронта ҳам ҳол рўй бермади.

Вьетнам Социалистик Республикасига Фалай иссиқлик электр станцияси учун, Бимшонда эса кабель маҳсулотлари графикдан анча ўзган ҳолда юборилди. «Средазкабель» Вьетнамнинг каротаж кабелларига бўлган эҳтиёжини ҳам тўла қондирмоқда. Бу кабеллар геофизик, геолог, пармаловчиларига зарур. Бу маҳсулот қандай эканлигини тасаввур қилиш учун цехга кирдик. Ҳикматилла Алимов 12 километр узунликдаги каротаж кабели ўралган катта барабанни кўрсатди. У яқин кунларда Коль ярим оролига юборилади. У ерда бир неча йиллардан буён чуқур қудуқ қазилаяпти. Мана шу кабелда ер остига туширилган приборлар ер қатламларининг тузилиши ҳақида, унинг тубидаги ҳарорат ва босим ҳақида тўла ахборот беради. Бундай ягона, катта каротаж кабели дунёнинг бошқа бирор жойида ишлаб чиқарилмайди. Аммо бу муваффақиятлар ҳали чегара эмас. Олимлар буюртмаси бўйича «Средазкабель» 15 километрлик ягона кабелни ишлаб чиқаришга киришди. У 300 — 350 градус ҳароратда ва 2500—3000 атмосфера босими шароитида бемалол ишлайверади.

Бирлашманинг юқори техник савияси ҳақида шу факт ҳам яққол гувоҳлик берадики, бу ерда биринчи марта жаҳон практикасида узлуксиз қуйиш ва мис катанкаси прокати технологияси жорий этилди. Бу янгилик кўпгина йирик техникаси ривожланган мамлакатларда ҳам патентланган.

Фёдор ОВЕЧКИН.

ЎЗБЕКИСТОН — НОҚОРАТУПРОҚҚА

●

Амалдаги интернационализм

«Главсредазирсовх о з строй» Мирзачўлни ўзлаштириш билан бир қаторда Жиззах ва Қарши даштларида, Бухоро область ва Қорақалпоғистон АССРда, Тожикистон ва Қирғизистонда катта миқёсдаги гидромелиоратив қурилишларни авж олдириб юборди. Бу ерларда ҳар йили катта-катта майдонлар қишлоқ хўжалик оборотига киритилмоқда, шаҳарлар ва обод посёлкалар барпо этилмоқда. Янги типдаги совхозлар қурилмоқда. Аҳолининг маданий ва социал ривожланиши учун барча шарт-шароитлар яратилмоқда.

Ўтган йили қўриқ совхозларининг меҳнатчилари 360 минг тонна «оқ олтин» етиштириб давлатга топширдилар. Бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш топшириқларини ҳам бажардилар.

Бу беш йилликда ўн йиллик нормани бажариш ҳаракати кенг тус олмоқда. Масалан, «Янгиерводстрой» трестининг 24-кўчма-механизациялашган колоннаси механизаторларидан А. Рон, Р. Зоккров, Қ. Ортиқов, А. Панин, Х. Асилов, В. Поляков ҳозирнинг ўзидаёқ 1983—84 йиллар ҳисобига меҳнат қилмоқдалар. Қўриқ ерларни ўзлаштиришда шонли ёшларимиз актив қатнашишяпти. Қаҳрамонона меҳнат намуналарини кўрсатишяпти.

Ўзбекистонлик чўлқуварларнинг Ноқоратупроқни ўзлаштиришда қатнашишаётганлиги ҳам амалдаги интернационализмнинг, СССР халқлари қардошларча дўстлигининг яна бир ёрқин намунасидир.

1975 йилдаёқ Иваново областида «Ивановоирсовхозстрой» тресги ташкил этилган эди. Ҳозир унинг составига еттита кўчма механизациялашган колонна, бошқа бир қатор бўлимлар бор. Ана шу йиллар ичида салкам 60 миллион сўмлик иш бажаришди. «Дружба» ва «Ўзбекистон» совхозларининг қурилиш зарбдор суръатда давом этмоқда.

Республика вакиллари СССР 60 йиллигини муносиб кутиб олишга интилиб, ўз зиммаларига оширилган мажбурият қабул қилишди. Ҳали кўп ишларни амалга ошириш керак. Фақат шу йилнинг ўзидагина «Ивановоир с о в х о з строй» коллективи 13 миллион сўмдан зиёд ҳажмида иш бажариши керак. 1 минг гектар суғориладиган ер ва бошқа майдонлар, 7 минг 500 квадрат метр турар жой фойдаланишга топширилади, 1,5 минг гектар ерда маданий-техника тадбирлари ўтказилади. Партия ва жамоатчилик ташкилотларининг актив ташкилотчилик ишлари туфайли иш суръати юқори бўлмоқда.

«Главсредазирсовх о з строй» қошида Иваново областидаги қурилишларини олиб бораётган ташкилотларни координация қилиш штаби катта фойда келтиряпти. Бу барча ташкилотларнинг узвий алоқада иш олиб боришига ёрдам беряпти. Материал ва механизмларни юбориш графиги тузилган.

Ноқоратупроқни ўзлаштириш ишида қатнашишни истаган кишиларни ишга жойлаштириш масалалари билан «Главсредазирсовх о з строй»нинг барча территориал бошқармалари, бирлашма ва трестлари, шунингдек бош бошқарманинг кадрлар бошқармаси шуғулланмоқда.

Ноқоратупроқни гуллаб-яшнатиш учун кураш миқёси йил сайин кенгайиб боряпти. Барча қардош республикаларнинг вакиллари бир сафда туриб меҳнат қилмоқдалар. Ўзбекистон қурувчилари бу курашнинг олдинги сафида боришяпти. Улар Леонид Ильич Брежневнинг Тошкентдаги тантаналарда берган қуйидаги юксак баҳоси билан ҳақли равишда фахрланадилар: «Масалан, сизларнинг Ноқоратупроқ ўлкани ривожлантириш комплекс программасини амалга оширишдаги актив иштирокингизни КПСС Марказий Комитети юксак баҳолайди. Ўртоқлар, бу — амалдаги интернационализм кўринишининг яхши намунасидир. Чунки ҳозир кўп миллатли мамлакатимиз шароитида интернационализм — аввало, мамлакат барча халқларининг умумий фаровонлик йўлидаги ҳалол, виждонли, зўр самарали меҳнатидир».

«ТЎЙ ТЎЙДЕК БЎЛСИН...»

(1982 йил, 20 сентябрь) мақоласи — газетхонлар муҳокамасида

ЗАМОН БИЛАН ҲАМНАФАС

«Тошкент оқшоми» газетаси ўз саҳифаларида севикли ёзувчимиз Раҳмат Файзийнинг «Тўй тўйдек бўлсин...» мақоласини босиб жуда тўғри иш қилди!

Дарҳақиқат, ажойиб бир мамлакатда, гўзал бир шароитда яшаяпмиз. Қорнимиз тўқ, эгнимиз бут, осмонимиз мусаффо ва истиқболимиз порлоқ — бу совет халқларининг бахти.

Жонажон халқимиз Коммунистик партия ва Совет ҳукумати раҳбарлигида янги коммунистик жамият қуриш учун ҳормай-толмай меҳнат қилаяпти. Кун сайин, йил сайин халқ хўжалигининг ҳамма соҳаларида улкан ғалабалар қўлга киритиляпти ва Ватанимиз мудофаа қуввати ошяпти. Буларнинг ҳаммаси узлуксиз кураш натижасида эришилган ютуқ ва кўз қорачиғидек сақланиши лозим бўлган хазинадир.

Ҳалол меҳнат қилиб, жамият бойлигига бойлик қўшаётган халқимиз роҳат-фароғат қилишга, бола-чақасининг тўй-томошасини ўтказишга, ўйнашга ва кулишга, совға, саломлар/ беришга, музика ва ашулалар эшитишга ҳақли, албатта.

Лекин «тўй тўйдек бўлсин...» деб ҳаддан ошишга, меҳнат аҳлининг тинчлигини бузишга, бемаъни дабдабалар натижасида коммунистик ахлоқ нормаларини поймол қилишга ҳеч кимнинг ҳаққи йўқ! Бундай ҳаққоний талабни ёшларимиздан тортиб қарияларимизгача, аёлларимиздан тортиб эркакларимизгача жуда яхши билишлари, билибгина қолмасдан, балки амалда намуна кўрсатишлари ва жамоат тартибини бузувчиларга нисбатан зарба беришлари шарт. Бу — ҳаммамизнинг шарафли бурчимиздир. Ҳар қандай урф-одат, расм-русм, эски ва янгилигидан қатъий назар шу вақтда яхши деб ҳисобланадики, агар улар халқ бойлигига мутлақо зарар келтирмаса, ортиқча ҳаражат, бемаъни ва ўринсиз дабдабалар натижасида кишиларни хонавайрон қилмаса, бор-йўғидан ажратиб, қарз-қаволага ботирмаса, сарсон-саргардон қилиб оилавий ҳаётига путур етказмаса ҳамда атроф-теварақдаги қўни-қўшнилар, кўча-кўйларнинг тинчлигини бузиб, дилларини ранжитмаса.

Тўй ва бошқа маросимларимизни урф-одатлиги учун эмас, балки кераклиги учун, замонамиз талабига лойиқли учун қилайлик. Ҳар қандай орзу-ҳавасни, тўй-томошани ким ошарга ёки ном чиқаришга эмас, балки ҳар қандай катта-кичик йиғилишни баҳоли қудрат, ҳеч қандай диний-хурофий анъанасиз ўтказайлик. Кўр-кўрона ҳаражатлар, бевақт чалинган карнай-сурнайлар, ахлоқсиз ва бемаъни аскиялар, ҳаддан ташқари қаттиқ қаҳ-қаҳалар-у — қинғир-қийшиқ, кераксиз сафсаталар, келишмаган доду фарёдлар, бўғиқ қичқириқлар, ичкиликбозлиг-у, исрофгарчиликлар кўркам ҳаётимизга тушадиган ярамас доғ бўлганидан бундай маразлардан қочайлик ва ўз вақтида шафқатсизлик билан таг-томиридан юлиб ташлайлик.

Шуни айтиш керакки, одам боласи ким бўлишига қарамай, умр бўйи тарбияга, ўргатиш ва ўрганишга муҳтож. Тарбия орқалигина киши одамийликка хос бўлган олижаноб фазилатларни ўзига сингдиради, жамият ўртасида ўзини тутишни, одамларни ҳурмат ва иззат қилишни ўрганади. Шунинг натижасида ёқимтой одам, инсофли ва тавфиқли киши, хуштавозе йигит, иффатли қиз бола, меҳрибон ота ва ғамхўр онахон деган хулқий унвонларга эга бўладики, бундай ахлоқ-одоб соҳибларини ҳар қанча ҳурмат қилсак, дилларни ҳушнуд қилиш учун бир умрга хизмат қилсак камлик қилади, албатта.

Лекин меҳнат ва меҳнатсиз топган бойлигига, хиёнат ва жиноят йўли билан жамғарган мўмай маблағига, яхши емай-ичмай, киймай-кийдирмай тўй-томоша қиламан деб тўплаган молу-мулкига маҳлиё бўлиб, ўзидан ошиб, босар-тусарини билмай тарақлаган тўй-томоша қилган, исрофгарчиликка йўл қўйган одамларни танқид остига олсак, уларни тўғри йўлга бошлаб халқ бойлигини тежаб-тергаб ишлатишга ўргатсак жуда катта хайрли иш қилган бўлмаймизми, ахир?!

Бўйи етган ҳар бир йигит-қиз ўзига умр йўлдоши танлашга, бир-бирига меҳр-муҳаббат қўйишга, тўй-томошалар қилиб, мустақил оилавий ҳаёт қуришга, ҳалол меҳнат қилишга ва маданий ҳордиқ чиқаришга ҳақлидирлар. Бунинг учун шароит яратиш, тўғри йўл кўрсатиш, моддий-маънавий томондан мададкор бўлиш, катталарнинг яъни ота-оналар, қариндош-уруғлар ва ёру биродарларнинг шарафли бурчидир.

Лекин, орзу-ҳавас деб ёшларимизни йўлдан уриш — қош қўяман деб кўз чиқаришдан даҳшатлироқ нарса эмаслигини мутлақо эсдан чиқармаслик керак. Масалан: тўй-томошаларимиз, маърака ва йиғинларимиз ҳаддан ташқари қимматга тушяпти. Ортиқча ва бемаъни харажатлари кўп. Айрим жойларда буларни ихчамлаш ва камайтириш ўрнига турли-туман баҳоналар билан маросимларнинг оғирлашишига далолат бераётган ҳайбаракаллачи «насиҳатгўйлар»нинг зарарли ташвиқотлари кўпларнинг жиғига тегаяпти.

Маҳалла комитетлари ва тўй комиссияларининг ишларида тоқат қилиб бўлмайдиган камчиликлар бор. Кўп жойларда тўй маросимлари шу «мўътабар» кишиларнинг иштирокида тантанавор бошланади-ю, охири ёмон оқибатлар билан тамом бўлади. Натижада хурсандчилик ўрнига уруш-жанжал бўлиб, одамларни қовуштириш ўрнига бир-бирларини ҳақорат қилиш, хафагарчиликлар билан якунланаётир.

Бизнинг фикримизча, маҳалла комитетлари ва тўй комиссияларининг составида жанговар иш олиб борадиган обрўли кишилар бўлиши керак.

Тўй ва бошқа маросимларда, турли-туман чақириқ ва меҳмондорчиликларда, келин-куёв сарполаридан тортиб, хотин-қизларнинг тугуни ва ошхомигача тездан ҳал қилиниши лозим бўлган муаммолар ҳаддан ташқари кўп. Тезлик билан чора кўрилмаса, маълум бир тартибга солинмаса, фасод бойлаб турган жароҳат каби ҳаётимизни заҳарлаши турган гап.

Бизнинг фикримизча Ўзбекистон ССР халқ ёзувчиси Раҳмат Файзийнинг «Тошкент оқшоми» газетасида босилган «Тўй-тўйдек бўлсин...» сарлавҳали мақоласини ҳар бир маҳалла, корхона ва муассасаларда, мактаб, техникум ва институтларда синчиклаб ўрганиб конкрет тадбирлар белгилаб, ҳаётга узлуксиз тадбиқ қилиш чораларини белгилаш лозим. Юқори ташкилотлар назоратида шу масалага доир ютуқ ва камчиликлар газета-журналларда, радио ва телевизорда мунтазам ёритиб борилиши мақсадга мувофиқ бўлур эди.

Аъзамхон **РУСТАМОВ**,
СССР халқ маорифи аълочиси, республика миқёсидаги шахсий пенсионер, меҳнат ва партия ветерани.

ДИЛ СЎЗЛАРИ

(ХАТЛАРДАН САТРЛАР)

Ён қўшнимизнинг уйида тўй бўлди. Бу хонадондан қиз узатилди. Тўй жуда шинам, чиройли ўтди. Лекин, Ўзбекистон ССР халқ ёзувчиси Раҳмат Файзийнинг «Тўй тўйдек бўлсин...» мақоласида жуда тўғри кўрсатилганидек, унда исрофгарчиликларга йўл қўйилди. Тоғора-тоғора пишириқлар шу даражада кўп келдики, каттагина хона — таванхонага сиғмай кетди, эртаси куни кечқурун тўй эгалари — эр-хотин бир бўлишиб тоғора-тоғора норин, хасип, манти каби бўрсиб қолган овқатларни Кайкавус ариғига оқизишди.

Бу нима!! Исрофгарчилик, кўрнамаклик эмасми! Одамлар пешона тери билан топган ноз-неъматларни оёқ ости қилиш эмасми! Исрофгарчилик инсофдан эмас! Буни ҳамма билиши, ҳис этиши керак.

Ў. САДИРОВ,
Бешқайрағоч массивида истиқомат қилувчи ўқитувчи.

●

Ёзувчимиз Раҳмат Файзийнинг «Тўй тўйдек бўлсин...» мақоласида радиокарнайлардан нотўғри фойдаланиш ҳақида яхши гаплар айтилган. Яқинда Қорақамиш массивининг кичик бир микрорайонида ўғил уйлантириш тўйи бўлди. Радиокарнайлар момақалдироқдек гумбирлатиб қўйилди. Қизил тўйни олиб бораётган тўй бошқарувчи микрофондан ўкириб шунақанги тутуриқсиз сўзларни айтдики, эшитган одамнинг баданидан муздек тер чиқиб кетди. Тўй бошқарувчининг кайфи ошиб қолдими, тўй ярмилаганда бирдан ўзини-ўзи мақтаб «мен хизмат кўрсатган артист... фалончиев бўламан» деди.

Ё тавба, одам ҳам шунақа «олижаноб камтар» бўладими! Бу тўйга ҳеч ким ҳавас қилмади, кулди.

Ж. РАСУЛОВА, пенсионер.

●

Яқинда Сағбон кўчасида бўлиб ўтган бир тўйда уч-тўрт ўсмир ичиб олиб, роса «цирк» кўрсатишди, муштлашиш бўлиб кетди. Ҳайтовур, беш-олти азамат уларни ажратиб, уришни тинчитишди. Бўлмаса тўй азага айланарди.

Мен шу тўйда баъзи ёш болалар дастурхондаги бўш шишаларни олиб кетишаётганининг гувоҳи бўлдим, уларни бу ножўя ишдан қайтардим. Тўйларимизда ичкиликбозлик авжига чиқса, ёшлар тарбияси бузилади, тўй файзи йўқолади.

Ф. НУРИДДИНОВ,
Ўзбекистон ССР халқ маорифи аълочиси.

Редактор Ш. О. УБАЙДУЛЛАЕВ.

● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА

Ўзбекистон ССР
Алоқа министрлигининг
ТОШКЕНТ ШАҲАР
ТЕЛЕФОН ТАРМОҒИ
абонент қурилмаларга хизмат кўрсатиш бўйича электромонтёр, кабелчи-қалайловчи, справка хизмати телефонисти ихтисосларини тайёрлайдиган курсларга
ЎРТА МАЪЛУМОТЛИ ЙИГИТ ВА ҚИЗЛАРНИ
ҚАБУЛ ҚИЛАДИ
Қабул қилинганлар разряд олгунларича ҳар ойда 60 сўмдан стипендия оладилар.
Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Куйбишев кўчаси, 3-уй, кадрлар бўлими.

ГРАЖДАНЛАР!

— Ҳовлилардаги водопроводларнинг ҳамиша соз бўлишини кузатиб боринг. Ичимлик сувининг ортиқча сарф бўлишига йўл қўйманг.

— Квартиралардаги санитария приборлари ва қопқа арматуралари ҳамиша соз ҳолда бўлиши лозим. Ичимлик сувининг беҳуда оқишига йўл қўйманг.

— Кундуз куни полиз экинларини, яшил ниҳолларни водопровод суви билан суғориш қатъиян ман этилади.

ЁДИНГИЗДА БЎЛСИН! СУВ — БУ ҲАЁТ!
СУВ БИЛАН ҲАЁТ АЖРАЛМАСДИР.

Ичимлик сувни тежаб сарфлаш ҳар биримизнинг бурчимиз, унинг беҳуда сарф бўлишига йўл қўйманг.

Ҳовлилардаги бузуқ водопроводлардан, санитария приборлари ва қопқа арматураларидан беҳуда оққан сув, полиз экинлари ва яшил ниҳолларни суғориш шаҳарни сув билан таъминлашга салбий таъсир этади, аҳолига, айниқса, кўп қаватли уйларнинг юқори қаватларида истиқомат қиладиган оилаларга ноқулай шароитлар вужудга келтиради.

Водопровод тармоқларидаги авариялар ҳақида, сувдан фойдаланиш қоидаларининг бузилиши ҳақида қуйидаги телефонлар орқали марказий диспетчерликка қўнғироқ қилинг: 33-15-95, 33-75-95.

ИЧИМЛИК СУВНИ ТЕЖАШ УЧУН КУРАШИНГИЗ.
Суғориш учун ариқ сувидан фойдаланинг.

ТОШКЕНТ «ВОДОКАНАЛ» ТРЕСТИ.

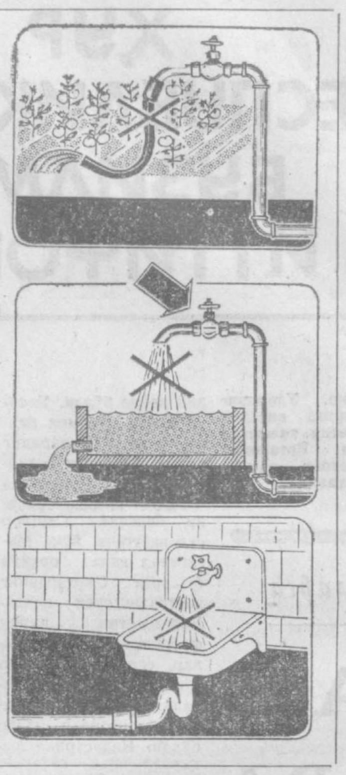

ТЕАТР

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 6/Х да **Тўйдан олдин томоша**, 7/Хда **Музикали комедиялардан парчалар** (Кулги кечаси).

ЦИРК

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **Москва комедия цирки артистларининг гастроллари** (19.30).

КИНО

6 ОКТЯБРДА
ҲУЖЖАТЛИ ФИЛЬМЛАР:

«ТАМАКИ ҚИРОЛИНИНГ СОВҒАСИ» — **Янгиобод.**
«БУ ҲАҚДА БИЛИШИНГИЗ ШАРТ» — **Тошкент Советининг 50 йиллиги номли.**
«ҲАМИША ҲУШЕРЛИКДА ТУРМОҚ» — **Москва.**
«БУ ХАВФЛИ» — **Дружба.**
«БУ ҲОДИСА БЎЛМАСЛИГИ ҲАМ МУМКИН ЭДИ» — **Чайка.**
«БУНГА КАТТАЛАР АЙБДОР» — **Фестиваль.**
«ОДДИЙ ЁНҒИН» — **Ғунча.**
«БЕПАРВОЛИК ОҚИБАТИ» — **Мир.**
«МАНА ШУНДАЙ ҲОВЛИ ТЎЙИ» — **Лисунов номли.**
«ОҒИР БОШОҚ» — **Восток.**
«ХАВФЛИ ТУШ» — **Қозоғистон.**

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«ЮКСАК ДОВОН» — **Чайка** (16, 18, 20, 21.30, телефон 77-06-20).
«СПОРТЛОТО—82» — **Дружба** (тоқ соатларда, телефон 66-15-75), **Қозоғистон** (19, 21.00, телефон 35-24-92).
«ҚАРИНДОШЛАР» — **Тошкент Советининг 50 йиллиги номли** (телефон 78-85-20), **Ўзбекистон ССР 25 йиллиги номли** (тоқ соатларда), **Восток** (жуфт соатларда, телефон 91-61-14), **Кўкча** (17, 19, 20.30, телефон 46-23-16), **Қозоғистон** (16, 18, 20.00).
«БЎЙСУНМАС» — **К. Ерматов номли** (жуфт ва тоқ соатларда), телефон 24-22-66).
«ШОШИЛИНЧ... МАХФИЙ... ГУБЧЕКАГА...» — **Тинчлик** (16, 18, 20, 21.30), **Искра** (16, 18, 20.00), **Мир** (17, 19, 20.45).

7 ОКТЯБРДА
Ҳужжатли фильмлар:

«ТАМАКИ ҚИРОЛИНИНГ СОВҒАСИ» **Янгиобод.**
«БУ ҲАҚДА БИЛИШИНГИЗ ШАРТ» — **Тошкент Советининг 50 йиллиги номли.**
«ҲАМИША ҲУШЕРЛИКДА ТУРМОҚ» — **Москва.**
«БУ ХАВФЛИ» — **Дружба.**
«БУНГА КАТТАЛАР АЙБДОР» — **Фестиваль.**
«ОДДИЙ ЁНҒИН» — **Ғунча.**
«БЕПАРВОЛИК ОҚИБАТИ» — **Мир.**
«МАНА ШУНДАЙ ҲОВЛИ ТЎЙИ» — **Лисунов номли.**
«ОҒИР БОШОҚ» — **Восток.**
«ХАВФЛИ ТУШ» — **Қозоғистон.**

Бадиий фильмлар:

«ЮКСАК ДОВОН» — **Чайка** (12, 14, 16, 18, 20, 21.30, телефон 77-06-30).
«СПОРТЛОТО—82» — **Дружба** (тоқ соатларда, телефон 66-15-75), **Қозоғистон** (11, 13, 15, 19, 21.00 телефон 35-24-92), **Москва** (11, 13, 17, 19, 20.40, телефон 33-05-01), **Нукус** (тоқ соатларда, телефон 46-70-69), **Ўзбекистон ССР 25 йиллиги номли** (тоқ соатларда, телефон 53-65-87).
«ҚАРИНДОШЛАР» — **Тошкент Советининг 50 йиллиги номли** (телефон 78-85-20), **Восток** (жуфт соатларда, телефон 91-61-14), **Тинчлик** (12, 14, 16, 18, 20, 21.30), телефон 53-86-07), **Қозоғистон** (12, 14, 16, 18, 20.00).
«БЎЙСУНМАС» — **Мир** (11, 13, 15, 17, 19, 20.45, телефон 91-08-30). Кўкча (11, 13, 15, 17, 19, 20.30, телефон 46-23-16).
«ШОШИЛИНЧ... МАХФИЙ... ГУБЧЕКАГА...» — **Искра** (16, 18, 20.00), **Ғ. Ғулом номли** (11, 14, 17, 20.00).

АҲОЛИНИ ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ БЮРОСИ

ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

ҲАМЗА РАЙОНИДАГИ ОЗИҚ-ОВҚАТ САНОАТИ КОРХОНАЛАРИГА
бухгалтерлар, счёт-ҳисоблаш машиналарининг операторлари, цех ишчилари, транспортировкачилар.

ЛЕНИН РАЙОНИДАГИ ТАШКИЛОТЛАРГА
Омбор мудирлари, омборчилар, товаршунослар, юкчилар, юк ва багажни қабул қилувчилар, бухгалтерлар.

КИРОВ РАЙОНИДАГИ АҲОЛИГА ХИЗМАТ КЎРСАТИШ КОРХОНАЛАРИГА
экономистлар, бухгалтерлар, катта ва бош бухгалтерлар.

ҲАМЗА РАЙОНИДАГИ САНОАТ КОРХОНАЛАРИГА
техник-технологлар, техник-конструкторлар, катта техниклар, пайвандчилар, бўёқчилар, изолировкачилар, слесарь-йиғувчилар, ёрдамчи ишчилар, нур билан нусха кўчирувчилар, электрокара ҳайдовчилар, штамповкачилар, прессловчилар, брикетловчилар, экономистлар.

«ГЛАВТАШКЕНТСТРОЙ»нинг «ТАШТРАНССПЕЦСТРОЙ» трестига қарашли
73-МЕХАНИЗАЦИЯ БОШҚАРМАСИГА
автокранлар, автогрейдерлар, бульдозерлар, экскаваторларнинг машинистлари, йўл техникаси ремонти бўйича слесарлар, автоэлектриклар.

Справкалар ва ишга йўлланмалар олиш учун қуйидаги адресларга мурожаат қилинсин:

Марказий пункт — Пролетар кўчаси, 4-уй, 3-подъезд, 5-хона.
Ленин райони пункти — Т. Шевченко кўчаси, 64-уй.
Октябрь район пункти — У. Юсупов кўчаси, 3-уй.
Чилонзор район пункти — 2-квартал, 3-уй.
Фрунзе район пункти — М. Ҳасанова кўчаси, 3-уй.
Куйбишев район пункти — К. Маркс кўчаси, 59-уй.
Киров район пункти — Энгельс кўчаси, 43-уй.
С. Раҳимов район пункти — Қорасарой кўчаси, 270-уй.
А. Икромов район пункти — Чилонзор массиви, 22-квартал, 13-уй.
Сергели район пункти — 2-квартал, 69-уй.

Ўзбекистон ССР Аҳолига маиший хизмат кўрсатиш министрлигининг
ТОШКЕНТ ЎҚУВ-ИШЛАБ ЧИҚАРИШ КОМБИНАТИ
қуйидаги ихтисосликлар бўйича группаларга
ҚЎШИМЧА
ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Эркаклар зали сартароши, машиналарда тўқувчи. **Ўқиш муддати — 6 ой, ҳар ойда 30 сўмдан стипендия берилади.**

Кенг профилдаги фотограф. Ўқиш муддати 9 ой, ҳар ойда 30 сўмдан стипендия берилади.

Ўқишга 8—10-синф ҳажмида маълумотли 16 ёшдан 30 ёшгача бўлган тошкентлик йигит-қизлар кириш имтиҳонларисиз қабул қилинадилар.

МАШҒУЛОТЛАР ГРУППАЛАР КОМПЛЕКТЛАНГАНДАН СЎНГ БОШЛАНАДИ.

Ўқишни тугатганлар Тошкент шаҳридаги маиший хизмат кўрсатиш корхоналарига ишга юбориладилар.
Ўқиш даври меҳнат стажига қўшиб ҳисобланади.
Кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: директор номига ёзилган ариза, паспорт, маълумоти тўғрисидаги ҳужжат, 286-формадаги медицина справкаси, ота-онасининг ишхонасидан справка(ёки меҳнат дафтарчаси), 3х4 см. ҳажмидаги 3 дона фотосурат.
Мурожаат учун адрес: 700053, Тошкент шаҳри, Киров райони, 1-Мингўрик кўчаси, 9-уй (19, 115-автобуслар, 2, 16-трамвайлар, 10, 26, 103-маршрутли таксиларнинг «Ўзбексельмаш» заводи бекати). 35-25-64 телефон бўйича справкалар олиш мумкин.

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитети
«ГЛАВТАШКЕНТСТРОЙ» қошидаги
63-ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
1982—83 ўқув йили учун
ҚУЙИДАГИ ИХТИСОСЛИКЛАР БЎЙИЧА
ҚЎШИМЧА
ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

ДУРАДГОР-ҚУРУВЧИ, БЎЁҚЧИ-ҚУРУВЧИ, ЭЛЕКТР ПАЙВАНДЧИ.

Ўқиш муддати 6 ой ва 1 йил.
Ўқиш даврида ўқувчиларга уч маҳал бепул овқат, кийим-бош ва ишлаб чиқариш практикаси вақтида иш ҳақининг 50 проценти берилади.
Ўқувчилар ойига 55 сўмдан 75 сўмгача стипендия билан таъминланадилар.
Ўқиш муддати узлуксиз меҳнат стажига киради.
МАШҒУЛОТЛАР ЎЗБЕК ВА РУС ТИЛЛАРИДА ОЛИБ БОРИЛАДИ.
Билим юрти спорт базасида 12 та спорт секциялари, шунингдек техника ижоди, бадиий ҳаваскорлик тўгараклари ишлаб турибди.
Билим юртига кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширишлари керак: билим юрти директори номига ариза, таржимаи ҳоли, характеристика, маълумоти ҳақидаги гувоҳнома (ёки аттестат), турар жойидан справка, медицина справкаси (286-форма), 4 дона фотосурат (3х4 см.), туғилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома (паспорт).
Областлардан келганлар ётоқхона билан таъминланадилар.
Улар ҳарбий ва турар жой учётидан чиқиб келишлари керак.
Бизнинг адрес: Тошкент шаҳри — 151, Акмал Икромов райони, 26-квартал, Махсуд Шайхзода кўчаси, 1-уй (4, 9, 17-трамвайларнинг «Ширин», 3, 32, 54, 18-автобусларнинг «12-квартал» бекатлари). Телефонлар: 76-27-56, 76-36-58.

Меҳнат Қизил Байроқ орденли В. И. Ленин номидаги
ТОШКЕНТ ДАВЛАТ УНИВЕРСИТЕТИ
1982—83 ўқув йили учун
КУНДУЗГИ ТАЙЁРЛОВ БЎЛИМИГА
ТИНГЛОВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

тайёрлов бўлимига саноат корхоналари, қурилишлар, транспорт ва алоқа ташкилотлари, геология ва қидирув ташкилотлари, топограф-геодезия ташкилотлари, колхозлар, совхозлар, хўжаликлараро корхоналар ва қишлоқ хўжалигидаги ишлаб чиқариш бирлашмалари ҳамда ҳарбий қисм қўмондонлиги йўлланмаси билан келганлар ўқишга юбориш ҳақидаги масала кўрилган кунга қадар камида бир йиллик узлуксиз иш стажига эга бўлган ўрта маълумотли илғор ишчилар, колхозчилар ва СССР Қуролли Кучларидан запасга бўшатилганлар қабул қилинадилар. Тайёрлов бўлимига кирувчиларнинг ёши 34 дан катта бўлмаслиги шарт.

Иш стажи йўлланма берилган корхонада (колхозда) сўнгги бир йил ичида узлуксиз бўлиши керак. Шогирд сифатидаги иш стажи тайёрлов бўлимига қабул қилишда ҳисобга олинмайди.

Ўқишга юборилган колхозчилар ҳар бир календарь йилининг мазкур колхоз учун белгиланган иш кунлари минимумини ишлаб берган бўлишлари керак.

Қуйидаги факультетлар бўйича тайёрлов бўлимига тингловчилар қабул қилинади: математика, амалий математика ва механика, физика, геология (қуруқлик гидрологияси), тарих, юридика (камида 2 йил меҳнат стажи бўлиши керак), филология, шарқ тиллари ва журналистика.

Кундузги ўрта мактабни 1982 йилда битирганлар ва иш стажига эга бўлмаганлар тайёрлов бўлимига қабул қилинмайдилар.

Тайёрлов бўлимига кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: университет ректори номига ёзилган ариза, йўлланма, маълумоти тўғрисидаги ҳужжат (асли), иш жойидан характеристика, меҳнат дафтарчасидан кўчирма (корхона раҳбари тасдиқлаган), 286-формадаги медицина справкаси, 3х4 см. ҳажмидаги 8 дона фотосурат.

Ариза ва ҳужжатлар 11 ноябргача қабул қилинади.
Тайёрлов бўлимига кирувчилардан 11 — 24 ноябрь кунлари икки ёки уч фандан суҳбат ўтказилади. Қабул қилиш 25—30 ноябрь кунлари.
Тайёрлов бўлимини битириб, имтиҳонларни муваффақиятли топширганлар университетнинг 1-курсига кириш имтиҳонларисиз қабул қилинадилар.

Машғулотлар 1 декабрда бошланади.

Ўқиш муддати 8 ой.

Тайёрлов бўлимига қабул қилинганлар ҳар ойда 40 сўм стипендия ва бошқа шаҳарликлар ётоқхона билан таъминланадилар.

Мурожаат учун адрес: 700095, Тошкент шаҳри, 95-алоқа бўлими, Студентлар шаҳарчаси, ТошДУ, биология факультети, 1-қават, 105-хона.

ЗАНГОРИ ЭКРАНДА

6 ОКТЯБРЬ — ЧОРШАНБА

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

18.00 «Горнчилар, қаердасиз!» 18.45 «Партия планлари — халқ планлари». Днепр ГЭСи — 50 ёшда. 19.15 «Дунё воқеалари». 19.30 Республика деб эълон қилинганлигининг 33 йиллигига бағишланган Германия Демократик Республикаси телевидениесининг программаси. «ГДР бўйлаб». Кинопрограмма. Эстрада усталарининг концерти. «Аёл киши қандай ҳал қилса». Телевизион бадиий фильм премьераси. 21.30 «Время». 22.05 Футбол бўйича СССР чемпионати. «Динамо» (Москва) — «Спартак». «Динамо» Марказий стадионидан олиб кўрсатилади. Танаффус пайтида (22.45) — «Дунё воқеалари».

Марказий телевидениенинг иккинчи программаси

18.30 Янгиликлар. 18.50 «Ер планетасининг сири». Телевизион ҳужжатли фильм. 19.40 «Танҳо сўз билан». Фильм-концерт. СССР халқ артисти И. Ильинский совет авторларининг асарларини ўқийди. 20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар». 20.45 «Спорт ҳафталиги». 21.15 Халқ куйлари. 21.30 «Время». 22.05 «Шахсий масалалар бўйича қабул куни». Бадиий фильм.

Ўзбекистон телевидениесининг программаси

I

18.00 Кўрсатувлар программаси. 18.05 «Қуён магнитофон топди». Мультфильм. 18.20 «До-ре-ми-фа-соль». Мактаб ўқувчилари учун музикали ўқув кўрсатуви (такрорий). 18.50 Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист У. Керменчекли ва Р. Меметов концерти. 19.30 «Ахборот (рус.). 19.45 «Илҳом». Ижодкор ёшларнинг телевизон клуби. 20.30 «Ахборот». 20.50 «Қизлар гулдастаси». Концерт. 21.30 Москва. «Время». 22.05 «Хирмонингизга барака». 22.25 «Россия юраги». Бадиий фильм. 24.00 Янгиликлар.

7 ОКТЯБРЬ — ПАЙШАНБА

СССР КОНСТИТУЦИЯСИ КУНИ

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

9.00 «Время». 9.40 СССР халқларининг қўшиқлари ва рақслари. 10.40 СССР ташкил топганлигининг 60 йиллигига бағишланган янги нашрлар ҳақида. 11.10 «Бугун — СССР Конституцияси куни». Кўрсатувда СССР Олий Совети Иттифоқ Советининг раиси А. П. Шитиков иштирок этади. 11.40 «Ватаним қўшиқлари». Концерт. 12.05 «Коммунистлар». Совет шоирларининг шеърлари асосида композиция. 12.35 «Ота уйи». Деҳқон Лопатинлар оиласи ҳақида телевизион очерк. 13.20 «Дунё воқеалари». 13.35 Л. Минкуснинг «Балдерка» балети. С. М. Киров номли Ленинград Давлат академик опера ва балет театрининг спектакли. 15.55 «Аёл ҳақида диалоглар». Телевизион ҳужжатли фильм. 16.45 «Хафель дарёсидаги Колумб». Телевизион бадиий фильм премьераси (ГДР). 17.00 «Севимли қўшиқлар». Киноконцерт. 18.45 «Чўчқабоқар». Мультфильм. 19.05 Оренбург Давлат рус халқ хорининг концерти. 19.50 «Ҳукумат аъзоси». Бадиий фильм. 21.30 «Время». 22.05 «Ғаройиб концерт». СССР халқ артисти С. Образцов раҳбарлигидаги Давлат академик Марказий қўғирчоқ театрининг спектакли. 23.40 Янгиликлар.

Марказий телевидениенинг иккинчи программаси

18.30 «Запаслаги офицер». Бадиий фильм. 19.50 «Энергиянинг иккинчи умри». Илмий-оммабоп фильм. 20.00 СССР халқ артисти А. Соловьяненко концерти. 20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар». 20.45 СССР Конституцияси кунига бағишланган музикали программа. 21.30 «Время». 22.05 «Киев овозлари». Илмий-оммабоп фильм. 22.15 Футбол бўйича СССР чемпионати. МАСК — «Шахтёр». 2-тайм. «Динамо» Марказий стадионидан олиб кўрсатилади. 23.00 Хоккей бўйича СССР чемпионати. «Торпедо» — «Динамо» (Москва). 2- ва 3-даврлар. Горький шаҳридан олиб кўрсатилади.

Ўзбекистон телевидениесининг программаси

I

17.45 Кўрсатувлар программаси. 17.50 «Катта пойгалар». Болалар учун ҳужжатли фильм премьераси («Ўзбектелефильм»). 18.00 «Партия бизга бахт берди». Мактаб ўқувчилари учун адабий-музикали композиция. 18.40 «Республикам куни». Ҳужжатли фильм. 18.50 «Ҳаётимизнинг Асосий қонуни». Кўрсатувда Ўзбекистон ССР Адлия министрининг ўринбосари Қ. Аҳмаджонов иштирок этади. 19.30 «Ахборот» (рус.). 19.45 «Бахт ва иқбол тароналари». Ўзбекистон ССР Давлат телевидение ва радиоси халқ чолғу оркестри ва хори ижросида СССР Конституциясига бағишланган музикали-адабий композиция. 20.30 «Ахборот». 20.50 Санъатшуносларнинг Халқаро симпозиуми. «Тошкент: ижодий учрашувлар». 21.30 Москва. «Время». 22.05 «Гулла-яшна юртим менинг». Фильм-концерт («Ўзбектелефильм».). 23.10 «Цирк, цирк, цирк». 23.55 «Бугун оламда нима гап?». Халқаро аҳвол кундалиги.

Тошкент Давлат университети ректорати, партия ва касаба союз ташкилотлари ҳамда рус филологияси факультети коллективи чет эл адабиёти кафедрасининг катта ўқитувчиси М. Н. Камолиддиновага онаси
Кароматхон
НОСИРОВАнинг
вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ» («ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ») — орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент — ГСП. Ленин кўчаси, 41 ТЕЛЕФОНЛАР: секретариат — 33-57-02, бўлимлар: партия турмуши — 32-53-86; саноат — 32-53-83; қурилиш — 32-58-85; шаҳар хўжалиги — 32-57-83; совет қурилиши ва ҳуқуқ — 32-54-19; фан, маънавий маданият ва олий ўқув юртлари — 33-53-10; адабиёт ва санъат — 32-56-81; ахборот — 32-28-95; спорт ва ҳарбий-ватанпарварлик ишлари — 32-55-32; хатлар — 33-79-70; эълонлар бўлими — 33-81-42; нашриёт диспетчери 32-78-94; нашриёт телефон станциясининг навбатчилари — 33-90-50.

6 ОКТЯБРЬ, 1982 й. Р — 03224. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси Тошкент шаҳри. В-2524. Индекс 64691. 8